

**GWIDA GĦAL BIDLA STRUTTURALI
FL-UNIVERSITAJIET U FL-ORGANIZZAZZJONIJIET
TA' RIĊERKA.
GWIDA PASS PASS**

Din il-pubblikazzjoni tnejjet taht il-programm ta' integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi tal-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi. Din hija disponibbli onlajn permezz tal-Pjattaforma ta' Integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' Ugwaljanza bejn is-Sessi tal-EIGE: <http://eige.europa.eu/gender-mainstreaming>

L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi holoq il-Pjattaforma online dwar Integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' Ugwaljanza bejn is-Sessi biex jappoġġja lill-istituzzjonijiet u l-korpi governattivi tal-UE bl-integrazzjoni ta' perspettiva tal-ugwaljanza bejn is-sessi fix-xogħol tagħhom. Il-Pjattaforma tipprovdi għarfien dwar ir-relevanza tas-sessi f'diversi oqsma ta' politika u toffri għodod onlajn għal integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi.

Il-Pjattaforma tgħin għat-titjib ta' kompetenzi individwali u istituzzjonali biex tintegra kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi f'oqsma settorjali differenti u matul l-istadji differenti tal-iżvilupp ta' kull politika/programm/proġett. Il-fehim dwar kif jiġu ppjanati, implimentati, immonitorjati u evalwati l-politiki minn perspettiva tal-ugwaljanza bejn is-sessi jsaħħaħ il-politiki tal-UE u jżid ir-relevanza u r-rispons tagħhom għas-soċjetà.

Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi

L-Istitut Ewropew għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi (EIGE) huwa ċ-ċentru ta' għarfien fi hdan l-UE dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi. L-EIGE jappoġġja kemm lil min ifassal il-politika kif ukoll l-istituzzjonijiet rilevanti kollha, fl-isforzi tagħhom biex imexxu 'l quddiem l-ugwaljanza bejn in-nisa u l-irġiel halli din issir realtà għall-Ewropej kollha, billi tipprovdihom tagħrif espert speċifiku u data komparabbli u affidabbli marbuta mal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-Ewropa.

European Institute for Gender Equality

Gedimino pr. 16

LT-01103 Vilnius

LITHUANIA

Tel. +370 5 215 7444

E-mail: eige.sec@eige.europa.eu

<http://www.eige.europa.eu>

<http://www.twitter.com/eurogender>

<http://www.facebook.com/eige.europa.eu>

<http://www.youtube.com/eurogender>

<http://eurogender.eige.europa.eu>

**Europe Direct huwa servizz li jgħinek issib twegibiet
għall-mistoqsijiet tiegħek dwar l-Unjoni Ewropea.**

Numru tat-telefown waħdieni bla ħlas (*):

00 800 6 7 8 9 10 11

(* L-informazzjoni mogħtija hija b'xejn, kif ukoll it-telefonati generalment huma b'xejn (għalkemm xi operaturi, kabini tat-telefown jew lukandi jistgħu jitolbu ħlas).

Ħafna informazzjoni addizzjonali dwar l-Unjoni Ewropea hija disponibbli fuq l-Internet.

Jista' jsir aċċess għaliha permezz tas-server Europa (<http://europa.eu>).

Il-Lussemburgu: L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet tal-Unjoni Ewropea, 2017

Print ISBN 978-92-9493-658-5 doi:10.2839/079118 MH-04-17-155-MT-C

PDF ISBN 978-92-9493-672-1 doi:10.2839/8697 MH-04-17-155-MT-N

© L-Unjoni Ewropea, 2017

Ir-riproduzzjoni hija awtorizzata kemm-il darba jissemma s-sors originali.

**Gwida għal bidla strutturali
fl-universitajiet u fl-organizzazzjonijiet
ta' rikerka.
Gwida pass pass**

Werrej

1. Passi	4
Pass 1. Il-bidu.....	4
Pass 2. Kif tanalizza u tivvaluta s-sitwazzjoni attwali fl-istituzzjoni.....	6
Pass 3. Kif tistabbilixxi GEP	7
Pass 4. L-implimentazzjoni ta' Pjan għall-Ugwaljanza bejn is-Sessi	10
Pass 5. Il-monitoraġġ tal-progress u l-valutazzjoni ta' GEP	12
Pass 6. X'jiġi wara l-GEP?.....	15
2. Rekwiżiti bażiċi u fatturi ta' suċċess	15
L-iżprunaturi tal-impatt fil-livell organizzattiv	15
X-prunaturi tal-impatt fil-livell tal-proċessi.....	16
3. Ostakoli komuni u kif tegħlibhom	17

1. Passi

Pass 1. Il-bidu

Ifhem il-kuntest

Minflok tikkopja l-azzjonijiet li rnexxew jew l-approċċi tal-oħrajn, huwa aħjar li tistaqsi liema azzjonijiet jistgħu jirnexxu l-aktar fl-istituzzjoni tiegħi, jekk inqas il-kuntest tagħha. Liema azzjonijiet, apparti xi adattamenti għall-kundizzjonijiet lokali, jistgħu jkunu allinejati mal-għanijiet u l-kuntest tal-istituzzjoni? Għal dan il-għan, diversi elementi ta' dan il-"kuntest" jistgħu jkunu importanti.

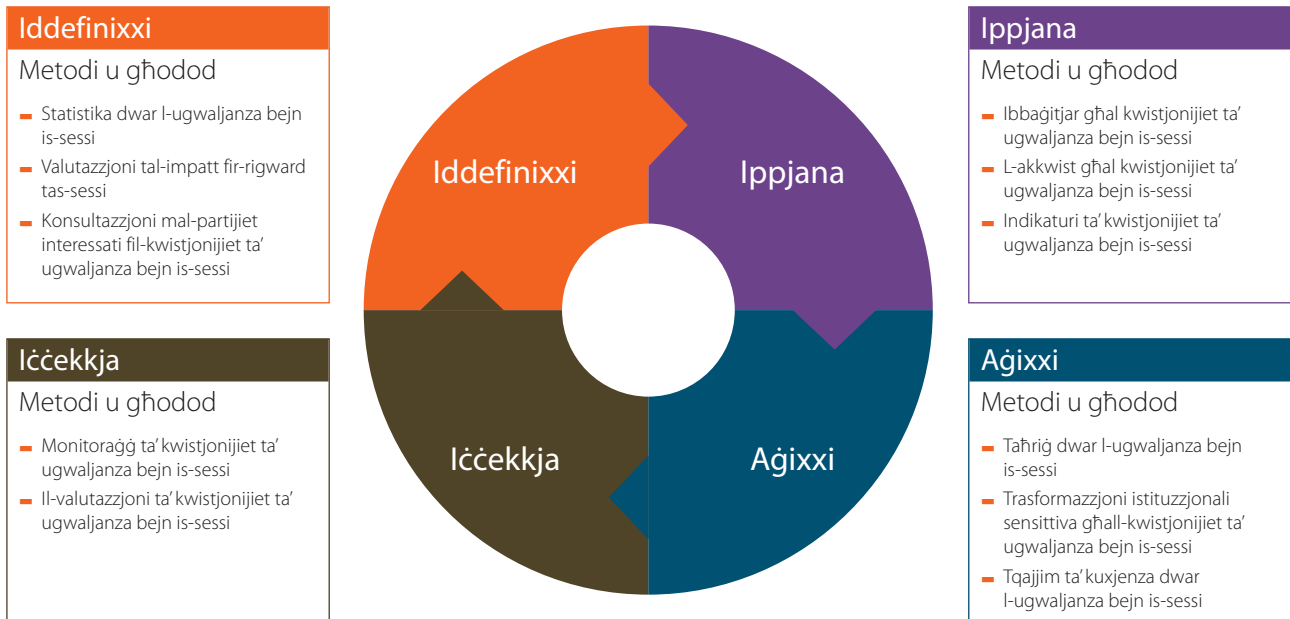
Fl-Istati Uniti saret riċerka dwar l-esperjenzi u l-għarfien miksuba mill-istituzzjonijiet li ngħataw premji ADVANCE għat-trasformazzjoni istituzzjonali mingħand il-Fondazzjoni Nazzjonali tax-Xjenza (NSF). Minn dan l-għarfien ingibdet l-attenzjoni fuq ir-rwol importanti tal-kuntest.

- 1. Il-post:** il-post ta' istituzzjoni ta' edukazzjoni oghla huwa rilevanti għall-interventi li se jkunu l-aktar effettivi u rilevanti. Pereżempju, il-politiki li jindirizzaw il-ħtiġijiet ta' karriera doppja tal-membri tal-fakultà aktarx li jkunu ferm aktar importanti f'istituzzjonijiet li jinsabu f'ambjent rurali, fejn il-komunità usa' tista' toffri inqas għażliet ta' impjeg lill-imsieħba milli f'żona urbana.
- 2. L-ekonomija:** is-sitwazzjoni ekonomika lokali jew reġjonali spiss taffettwa l-opportunitajiet ta' xogħol fl-istituzzjonijiet u tista' taffettwa l-isforzi tal-proġetti ADVANCE. Pereżempju, meta istituzzjoni li tkun iffaċċjat limitazzjonijiet fl-ingaġġ ta' persuni ġodda tidhol f'fażi ta' ingaġġar estensiv, dan ikun il-mument l-aktar opportun biex wieħed joffri sostenn u gwida lid-dekani u lill-kapijiet tad-dipartimenti dwar prattiki ekwi ta' tfittxija u reklutaġġ. F'dawn iż-żminijiet, l-interess tal-istituzzjoni fl-integrazzjoni ta' strategiji ġodda u effettivi jista' jkun partikolarment qawwi, u ADVANCE jista' jgħin billi jippreżenta l-proġett bħala sors ta' appoġġ u għajnuna biex jintlaħqu l-miri ta' ingaġġar tal-istituzzjoni.
- 3. Il-karatteristiċi tal-istituzzjoni:** il-lista u l-eżempji li ġejjin jenfasizzaw firxa ta' karatteristiċi istituzzjonali li joħolqu l-ambjent li fih ikunu se jaħdmu l-isforzi ta' tibdil organizzattiv.
 - (a) L-istorja:** l-istorja ta' istituzzjoni taffettwa dak li l-fakultajiet u l-amministraturi jaħsbu li huwa importanti u dak li jaraw li huwa possibbli. Avvenimenti jew problemi kbar xi drabi jistgħu jgħiegħlu lill-amministraturi u lill-fakultajiet jaraw li l-miri ta' ADVANCE huma importanti.
 - (b) Id-daqs:** id-daqs tad-dipartimenti u tal-istituzzjoni iġenerali jistgħu jsawru l-kwistjonijiet, il-ħtiġijiet u l-għażliet. Pereżempju, f'dipartimenti żgħar, il-firxa ta' professuri anzjani li jistgħu

jservu wkoll bħala konsulenti hija żgħira wkoll, u għalhekk tkun teħtieġ approċċi innovattivi għall-pjanijiet dwar il-konsulenza. Il-ħtiġijiet ta' privatezza jistgħu jkunu wkoll akbar, u n-nisa li jkunu għadhom kemm jibdeu il-karriera jistgħu jippreferu wkoll li jieħdu sehem f'relazzjonijiet ta' konsulenza ma' kollegi minn dipartimenti oħrajn sabiex jiproteġu l-privatezza tagħhom.

- (c) It-tmexxija:** il-miri, il-prijoritajiet, l-interessi u l-is-tili tal-kapijiet għolja huma fatturi ewlenin fis-suċċess ta' proġetti ADVANCE. Bidliet fit-tmexxija għolja, kif spiss jiġri, jistgħu joħolqu sfidi u opportunitajiet għal proġetti ta' bidla organizzattiva, li jkunu jeżiġu li l-kapijiet ADVANCE jstabbilixxu jekk jaġġustawx l-istrateġiji għall-kuntest il-ġdid bi tmexxija ġdida. Xi drabi l-kapijiet il-ġodda jidentifikaw kwistjonijiet ġodda li jridu jiġu indirizzati; ADVANCE xi drabi jista' jiġi offrut bħala "soluzzjoni" li tindirizza l-kwistjonijiet identifikati minn kap għoli.
- (d) L-istruttura u l-governanza:** jekk istituzzjoni għandhiex it-tendenza li tkun deċentralizzata jew ċentralizzata, u jekk l-istrutturi amministrattivi humiex aktar lineari jew aktar ġerarkici, huma fatturi kuntestwali importanti. Il-mexxejja tal-Advance iridu jikkunsidraw fejn għandhom jstabbilixxu l-uffiċċji tagħhom ma' min għandhom jikkomunikaw fl-amministrazzjoni ċentrali u kif għandhom jirrelataw mal-korpi ta' governanza. Jekk l-istituzzjoni għandhiex ftehim kollettiv jew le huwa fattur strutturali ieħor importanti għall-ippjanar.
- (e) Il-politiki:** ċerti istituzzjonijiet huma magħrufa li joffru politiki favur il-familja u oħrajn li jikkontribwixxu għal ambjenti inklużivi. Oħrajn le. Għaldaqstant dak li huwa diġà stabbilit jaffettwa l-prijoritajiet għall-indirizzar tal-politiki bħala mezz ta' bidla.
- (f) Il-kultura:** l-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja huma differenti minn xulxin fil-karatteristiċi li jiddefinixxu kif inhi l-ħajja f'dik l-istituzzjoni, kif isir ix-xogħol, u kif iseħhu l-bidliet. Uħud mid-differenzi kulturali ewlenin insibu jekk il-kampus għandux ambjent ta' "familja" jew pjuttost ta' "negożju", il-mod li bih jinteragixxu l-amministraturi u l-fakultajiet u l-valuri li jinfurmaw l-interazzjonijiet ta' kuljum.

Dawn il-karatteristiċi kollha huma rilevanti biex wieħed jiddeċiedi liema interventi għandhom jiddaħħlu f'portafoll ta' bidla ADVANCE jew jithallew barra, u fuq kif

għandu jfassal dawk l-interventi biex jintlaqgħu bl-aħjar mod mill-kampus (!).

Sib appoġġ

Ladarba tkun fhimt il-kuntest tiegħek u d-dinamika tal-istituzzjoni tiegħek tkun tista' taħseb fejn ser issib l-appoġġ fl-organizzazzjoni u barra minnha.

- Atturi fuq il-mappa li għandhom esperjenza fl-ugwaljanza bejn is-sessi. Minbarra li jipprovdu informazzjoni relatata mas-sessi, jistgħu jaġixxu bħala attivisti sabiex imexxu l-azzjonijiet u jgħinuk tidentifika atturi oħrajn.
- Identifika alleati (potenzjali): ikkunsidra l-livell ta' maniġment għoli u medju, il-persunal tar-riżorsi umani u kollegi pari, fost oħrajn. Ipprova individwa dawk interessati fil-bidla fl-ugwaljanza bejn is-sessi u li huma lesti li jipromwovuha għal ambjent ta' xogħol aħjar, bilanċjat u inkluziv. Dan jgħinek twettaq il-ħidma u tippromwovi l-appoġġ għall-pjan futur.
- Sib opportunitajiet ta' finanzjament sabiex tistabbilixxi u timplimenta l-Pjan ta' Ugwaljanza bejn is-Sessi (Gender Equality Plan — GEP) jew biex twettaq azzjonijiet speċifiċi. Fil-livell tal-UE, il-Kummissjoni Ewropea qiegħda tiffinanzja proġetti ta' bidliet istituzzjonali permezz ta' Orizzont 2020. Fil-livell nazzjonali jew reġjonali, jista'

jkun hemm inizjattivi simili li jipprovdu l-mezzi finanzjarji għall-promozzjoni ta' tibdil istituzzjonali. Fil-livell istituzzjonali, jista' diġà jkun hemm miżuri stabbiliti għall-finanzjament ta' konferenzi li jippromwovu kompożizzjoni b'bilanċ bejn il-gruppi ta' kelliema rġiel u nisa, jew għall-finanzjament ta' riċerka li tintegra dimensjoni tal-ġeneri, eċċ.

- Idhol f'links u ara xi sħubiji tista' tagħmel ma' networks reġjonali u nazzjonali dwar is-sessi fir-riċerka. Networks bħal dawn jeżistu u huma importanti għax-xogħol tiegħek.

Ilfhem iċ-ċiklu tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi

Jekk ikollok farsa ġenerali ċara fuq iċ-ċiklu tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi tkun tista' tifhem, f'termini ġenerali, il-passi biex tiżviluppa GEP, tibdieh u twettqu. Iċ-ċiklu tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi tal-EIGE jista' jkun adattat għall-kuntest speċifiku tal-organizzazzjonijiet ta' riċerka u tal-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja. Kull fażi tikkorrispondi għal pass biex tiżviluppa GEP:

Pass 1. Iddefinixxi Kif tanalizza u tivvaluta s-sitwazzjoni attwali fl-istituzzjoni

Pass 2. Ippjana Kif tistabbilixxi GEP

Pass 3. Aġixxi Kif timplimenta GEP

Pass 4. Iċċekkja Kif timmonitorja l-progress u tivvaluta GEP

(!) It-test li jippreżenta l-“fatturi kuntestwali ewlenin”, huwa meħud minn dan id-dokument: Austin, A. E. u Laursen S. L., (2015), *Organisational change strategies in ADVANCE institutional transformation projects: synthesis of a working meeting* (Strateġiji ta' bidla organizzattiva fi proġetti ta' trasformazzjoni istituzzjonali ADVANCE: sintezi ta' laqgħa ta' ħidma), pp. 3-5. (disponibbli fuq: http://www.colorado.edu/eer/re-search/documents/workshopReportPUBLIC_113015.pdf).

Pass 2. Kif tanalizza u tivvaluta s-sitwazzjoni attwali fl-istituzzjoni

L-aħjar punt minn fejn tibda biex tiżviluppa sett ta' azzjonijiet effettivi huwa li tiġbor informazzjoni dettaljata dwar kif sejra l-organizzazzjoni tiegħek f'dak li jirrigwarda l-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi. Wara li tivvaluta s-sitwazzjoni attwali tal-istituzzjoni tiegħek, tkun taf liema miżuri jeħtieġ li timplimenta. Kemm din l-analiżi inizjali tkun komprensiva jiddependi mir-riżorsi disponibbli. Kun ċert li tivvaluta r-riżorsi umani u finanzjarji li inti għandek aċċess għalihom sabiex twettaq dan il-kompitu. Identifika l-assi interni (eż. esperti fl-ugwaljanza bejn is-sessi), iżda kkon-sidra wkoll riżorsi esterni oħrajn possibbli (eż. finanzjament, sħubiji lokali).

L-approċċ standard li tista' ssegwi jinkludi dan li ġej.

1. Analizza l-leġiżlazzjoni u l-politiki rilevanti fil-pajjiż tiegħek

Huwa tajjeb li tkun taf il-leġiżlazzjoni u l-politiki ġenerali rigward l-ugwaljanza bejn is-sessi u n-nondiskriminazzjoni, kif ukoll dawk speċifiċi għas-suq tax-xogħol u r-riċerka u/jew għall-edukazzjoni għolja.

L-analiżi tal-oqfsa legali u politiki tgħinek tifhem il-pożizzjoni tal-organizzazzjoni tiegħek. Dan ser jappoġġja l-motivi tiegħek għall-azzjonijiet li ser tiehu. Dan l-għarfien jista' jappoġġja wkoll uħud mill-miżuri tal-GEP li ser tistabbilixxi.

Pereżempju:

- meta pajjiżi jistabbilixxi miri fil-livell tal-politika, dan jista' jipprovdi l-argumenti biex tikkonvinci lill-kollegi tiegħek u lill-manigment għoli li jenħtieġu miżuri fl-organizzazzjoni tagħkom;
- huwa possibbli li l-istituzzjoni tiegħek tista' tingħaqad f'inizjattiva eżistenti, bħal "jum ta' xjenza għall-bniet".

2. L-analiżi ta' dejta disaggregata skont is-sessi dwar il-persunal u l-istudenti

Dejta mqasma skont is-sessi hija meħtieġa biex tiskopri kwalunkwe differenza bejn is-sessi. L-analiżi ta' dejta disaggregata skont is-sessi tipprovdi informazzjoni kruċjali biex tidentifika dawk l-oqsma li l-aktar li jenħtieġu intervent malajr. Pereżempju, meta l-analiżi tiegħek tiżvela li hemm zbilanċ partikolari bejn is-sessi f'ċerti dixxiplini, l-isforzi jistgħu jkunu diretti biex tiġbed lill-generu l-inqas irrapprezentat lejn dawn l-oqsma.

L-ewwel pass huwa li tiċċekkja liema dejta hija faċilment disponibbli. Jekk din id-dejta għadha ma teżistix

fl-organizzazzjoni tiegħek, jenħtieġ li jsiru sforzi biex tingħabar. Malli jkollok aċċess għad-dejta, jeħtieġ li twettaq analiżi statistika.

Id-dejta li għandha tiġi analizzata tinkludi (iżda mhux biss):

- in-numru ta' persunal skont is-sessi fil-livelli kollha, skont id-dixxiplini, il-funzjoni (inkluż il-persunal amministrattiv/ta' sostenn) u skont ir-relazzjoni kuntrattwali mal-organizzazzjoni;
- il-medja ta' numru ta' snin biex in-nisa u l-irġiel javvanzaw fil-karriera (għal kull grad);
- id-diskrepanzi fil-pagi skont is-sessi u skont l-impjeg;
- in-numru ta' nisa u rġiel f'pożizzjonijiet ta' teħid ta' deċiżjonijiet akkademiċi u amministrattivi (eż. bordijiet, kumitati, ġuriji);
- numru ta' kandidati nisa u rġiel li japplikaw għal pożizzjonijiet ta' impjeg partikolari;
- in-numru ta' nisa u rġiel li telqu mill-organizzazzjoni fis-snin ta' qabel, waqt li tispeċifika n-numru ta' snin li qattgħu fl-organizzazzjoni;
- in-numru ta' persunal skont is-sessi li japplika għal-liv tal-ġenituri jew li jieħdu, għal kemm u kemm minn-hom ġew lura wara li ħadu l-liv;
- in-numru ta' granet ta' assenza li ħadu n-nisa u l-irġiel skont ir-raġuni għall-assenza;
- in-numru ta' sigħat/krediti ta' taħriġ li attendew għalihom in-nisa u l-irġiel;
- in-numru ta' studenti rġiel u nisa fil-livelli kollha u fid-dixxiplini kollha.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

- She figures* huwa s-sors ewlieni ta' statistika pan-Ewropea komparabbli dwar is-sitwazzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi fir-riċerka u l-innovazzjoni. Tista' tħares lejn l-istess dimensjonijiet koperti sabiex tqabbel kif sejra l-organizzazzjoni tiegħek meta mqabbla ma' pajjiżek u mal-UE. *She figures* jiġi ppubblikat kull tliet snin. *She figures handbook* li jakkumpanjah jipprovdi gwida metodoloġika dwar il-kalkolu tal-indikaturi inklużi fil-pubblikazzjoni *She figures 2015*.
- Il-proġett ta' bidla strutturali ffinanzjat mill-UE Ugwaljanza effettiva bejn is-sessi fir-riċerka u fl-universitajiet (Effective gender equality in research and academia — EGERA) ikkompila l-*Ewwel rapport dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi (First gender equality report)*. Dan ir-rapport kellu l-għan li jifhem is-sitwazzjoni attwali tal-ugwaljanza bejn is-sessi u l-kwistjonijiet ta' ugwaljanza fl-istituzzjonijiet li ppartecipaw billi eżamina d-dejta, l-informazzjoni u l-politiki disponibbli fl-istituzzjonijiet imsieħba. Dawn l-oqsma li ġejjin kienu koperti: (i) ir-riżorsi umani u l-ġestjoni tal-karrieri, fosthom l-impjeg u l-promozzjoni, (ii) il-bilanċ bejn il-ħajja u x-xogħol u l-kundizzjonijiet tax-xogħol, (iii) ir-reati u l-vjolenza bbażati fuq is-sessi,

- inkluzi l-fastidju morali u l-fastidju bbażat fuq is-sessi u (iv) is-sessi fir-riċerka u l-kurrikuli.
- Il-proġett ta' bidla strutturali ffinanzjat mill-UE Trasformazzjoni istituzzjonali għat-twettiq tal-ugwaljanza bejn is-sessi fir-riċerka (Institutional transformation for effecting gender equality in research) (INTEGER) jipprovdi xi suggerimenti prattiċi biex tifhem aktar lill-istituzzjoni tiegħek billi tiġbor dejta u tagħmel sħarriġ. Pereżempju, kif torganizza metodi, sħarriġ, żjarat fuq il-post u/jew diskussjonijiet fi grupp fokus; kif tiġbor dik l-informazzjoni (eż. tista' tikkuntattja diversi taqsimiet biex tistaqsi dwar dejta disponibbli mqasma skont is-sessi); u min jista' jkun involut f'dan il-kompitu (eż. aħseb dwar it-taqsimi tar-riżorsi umani, it-taqsimi tal-assigurazzjoni tal-kwalità u wkoll it-taqsimi tal-valutazzjoni tar-riċerka).
 - L-Università ta' Beira Interior ilha tivvaluta b'mod kostanti l-istess indikaturi mill-ewwel valutazzjoni tas-sitwazzjoni tal-istituzzjoni (mill-2011 sa issa). Ikkonsulta l-approċċ segwit u l-indikaturi wżati hawnhekk.

Identifika l-miżuri eżistenti li jippromwovu l-ugwaljanza bejn is-sessi

Il-miżuri eżistenti li jippromwovu lin-niża, li jissensibilizzaw dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, li jtejbju l-bilanċ bejn il-ħajja u x-xogħol, eċċ. jfejtiegħu li jiġu mdaħħla f'inventarju u mmappjati. L-implimentazzjoni u r-riżultati tal-miżuri eżistenti jridu jiġu vvalutati b'mod kritiku, flimkien ma' dawk involuti, biex wiehed jara kif tista' tittejjeb l-effettività tagħhom.

Minbarra l-approċċ standard, tista' tikkunsidra li tagħmel dan li ġej.

- Analizi tad-dejta li tintegra dimensjonijiet oħrajn, bħall-età, l-etnicità, id-diżabbiltà, l-orjentazzjoni sesswali u r-religjon. Huwa importanti li tifhem l-intersezzjonijiet bejn is-sessi u dimensjonijiet oħrajn, peress li jistgħu jsiru diversi diskriminazzjonijiet u jridu jiġu indirizzati. Madankollu, oqgħod attent għall-kwistjonijiet ta' protezzjoni tad-dejta meta n-numri ta' impjegati b'intersezzjonalitajiet partikolari jkun xogħol ħafna, li jista' jwassal għal problemi ta' konnessjoni tad-dejta u żvelar (jiġifieri jekk hemm mara sewda, diżabbli jew Musulmana waħda fost l-impjegati pereżempju).
- Analizi letterarja dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fir-riċerka, it-tagħlim u l-edukazzjoni għolja. L-iskop ta' analizi tal-letteratura Ewropea u internazzjonali eżistenti huwa li titgħallem dwar, fost l-oħrajn, l-istereotipi tas-sessi fl-ambjenti tar-riċerka u tat-tagħlim, l-inugwaljanzi attwali fl-ambjenti tar-riċerka u tal-edukazzjoni għolja, u l-miżuri jew l-azzjonijiet li jindirizzaw dawn il-problemi. Aġiti daqqa t'għajjn lejn ċerti riżorsi ewlenin hawnhekk.
- Sħarriġ fost il-membri tal-persunal sabiex tivvaluta l-għarfien u l-esperjenzi tagħhom dwar l-(in)ugwaljanza bejn is-sessi fl-istituzzjoni, il-prattiki organizzativi li

- jippromwovu l-ugwaljanza bejn is-sessi, l-attitudnijiet l-imġiba sesswali, eċċ.
- Intervisti jew diskussjonijiet fi gruppi ma' rappreżentanti ta' kull livell tal-persunal u/jew li jkopru dixiplini differenti. L-intervisti jistgħu jkopru wħud mill-aspetti msemmija hawn fuq, iżda jistgħu wkoll jinvestigaw il-perċezzjoni tal-persunal dwar il-ħtieġa u l-livell ta' aċċettazzjoni ta' miżuri għall-ugwaljanza bejn is-sessi.

Min jista' jagħmel din l-analizi?

Jekk l-organizzazzjoni tiegħek għandha struttura li l-mandat tagħha jinkludi responsabbiltajiet b'apogg għall-ugwaljanza bejn is-sessi (eż. ufficċju/taqsimi tal-ugwaljanza bejn is-sessi), il-membri tal-persunal ta' din l-istruttura jistgħu jagħmlu dan ix-xogħol ta' valutazzjoni inizjali tas-sitwazzjoni attwali tal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjoni tiegħek. Tista' wkoll tinvolvi rappreżentanti (magħżula) minn fost il-persunal. Tinsix tinvolvi esperti fil-kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi li jaħdmu fl-istituzzjoni. Jistgħu jipprovdu għarfien siewi u/jew ikunu involuti f'dan l-eżerċizzju.

Meta ma tkunx teżisti struttura bħal din, jew meta ma tkunx tista' tassumi dan il-kompitu, tista' tikkunsidra li tgħaqqad tim żgħir ta' persuni biex iwettaq din il-valutazzjoni bażika. It-tim jista' jkun magħmul minn membri tal-istruttura tal-ugwaljanza bejn is-sessi, minn għalliema u/jew persunal tar-riċerka, kif ukoll minn membri tad-dipartiment tar-riżorsi umani.

Fiż-żewġ każijiet imsemmija, huwa essenzjali li jkollok mandat esplicitu mingħand il-manigment għoli biex twettaq din il-valutazzjoni bażika, biex tkun tista' tiddedika ż-żmien, tiftaħ bibien u tikseb kooperazzjoni.

Il-kompiti ta' kull membru tat-tim iridu jkun miftiehma u magħmula ċari mill-bidu nett. Riżorsi (umani u finanzjarji) suffiċjenti huma essenzjali biex tanalizza u tivvaluta b'suċċess is-sitwazzjoni attwali rigward l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjoni tiegħek. Barra minn hekk, mandat esplicitu mingħand il-manigment għoli biex twettaq din il-valutazzjoni bażika, jgħinek tiftaħ bibien u tikseb kooperazzjoni.

F'dan l-istadju, jiswa diġà li jkollok idea tal-membri tal-persunal li jistgħu jkun involuti f'GEP

Pass 3. Kif tistabbilixxi GEP

Wara li tagħmel il-valutazzjoni inizjali tas-sitwazzjoni attwali tal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjoni tiegħek, tista' tibda tfassal il-GEP. Is-sejbiet tal-analizi inizjali jippermettulek tidentifika l-oqsma ta' intervent li jridu jiġu indirizzati fil-GEP tiegħek. Madankollu, mhux l-oqsma kollha jistgħu jkun indirizzati fl-istess ħin, u wħud jistgħu jkun aktar urgenti

minn oħrajn. Stabbilixxi l-prijoritajiet għall-organizzazzjoni tiegħek waqt li tikkunsidra din il-valutazzjoni inizjali kif ukoll ir-riżorsi disponibbli. Ikkunsidra li tiġbor lill-membri tat-tim li wettqu l-valutazzjoni inizjali fl-iżvilupp tal-GEP. F'dan l-istadju, huwa kruċjali li tinvolvi lill-manigment għoli u lill-kapijiet fid-definizzjoni tal-miżuri tal-pjan. L-involvement tagħhom jiżgura implimentazzjoni aktar faċli u effettiva tal-miżuri proposti.

Meta tiżviluppa l-GEP, żomm f'moħħok li jeħtieġ li jkun **holistiku u integrat**. Dan ifisser li l-oqsma identifikati ta' interventi huma interdipendenti. Il-pjan ser jindirizza varjetà ta' kwistjonijiet rilevanti għall-komunità sħiħa u s-sistema organizzattiva. Hemm xi ftit elementi bażiċi li wieħed għandu jikkunsidra meta jstabbilixxi l-GEP:

1. l-oġġettivi
2. il-miżuri
3. l-indikaturi
4. il-miri
5. l-iskeda ta' żmien
6. il-qsim tar-responsabbiltajiet.

Hawn taħt ser nispjegaw kif dawn l-elementi jiġu kkonstrużi fil-proċess ta' tfassil ta' GEP

1. Ippromwovi l-partecipazzjoni ta' atturi minn kull livell meta tiddefinixxi l-miżuri u l-azzjonijiet tal-GEP.

Tista' tippjana sessjonijiet ta' ħidma dinamici konġunti jew separati mal-manigment għoli u mal-kapijiet, mal-persunal tar-riżorsi umani u tal-komunikazzjoni, mal-għalliema u/jew mar-riċerkaturi u mal-istudenti, fost oħrajn. Tista' tuża tekniki ta' partecipazzjoni jew ta' logħob serju.

Ipprova ifhem xi tfisser l-ugwaljanza bejn is-sessi għal dawn il-gruppi. Ċerti formulazzjonijiet jistgħu jikkawżaw skumdità jew reżistenza. Pereżempju, "l-attrazzjoni ta' aktar riċerkaturi nisa" għal ċerta dixxiplina tista' tiġi identifikata bħala prijorità. Madankollu, sentenza bħal din tista' toħloq sfidi jew tikkawża reżistenza. It-test ta' miżura, ħafna drabi, jista' jkun adattat sabiex jindirizza l-prijoritajiet tal-istituzzjoni waqt li jiġu kkonstrużi ċerti suxxettibilitajiet. Pereżempju, l-użu tal-espressjoni "niġbdu t-talent" jista' jkun aċċettat b'mod aktar wiesa' mill-komunità tal-organizzazzjoni. It-tifsira ta' ċerti kunċetti fil-lingwa nazzjonali jista' jkollha rwol importanti wkoll. Ċerti termini jistgħu jintlaqgħu inqas tajjeb. Pereżempju, il-frażi "bilanċ bejn is-sessi" tintuża f'ċerti pajjiżi sabiex jiżjeddu l-kooperazzjoni u l-interess.

Approċċ ta' partecipazzjoni jgħin fid-definizzjoni ta' miżuri sinifikanti għall-atturi involuti, filwaqt li tiġi

rispettata l-kultura tal-organizzazzjoni. Dan jagħti spinta lir-rieda tal-atturi li jimplementaw il-miżuri stipulati fil-GEP

2. Ispira ruħek minn miżuri implimentati minn organizzazzjonijiet oħrajn, imma ibqa' żomm f'moħħok il-kuntest tal-istituzzjoni tiegħek.

M'hemmx għalfejn tagħmel kollox mill-ġdid. Hemm eżempji tajbin ħafna ta' miżuri u azzjonijiet li ttieħdu minn organizzazzjonijiet oħrajn u li m'għadx. Madankollu, li tirreplika eżatt dawn il-miżuri jista' ma jkollux effett fl-istituzzjoni tiegħek. Huwa importanti li tivvaluta l-kuntest li twettqu fih. Kun ċert li tadatta dawn il-miżuri għall-ispeċifità tal-kuntest tiegħek. Iċċekkja s-sett ta' għodda ta' azzjonijiet għat-tibdil strutturali biex tikseb ispirazzjoni dwar l-oqsma li jistgħu jkunu koperti f'GEP. Hawnhekk għandek issib xi eżempji oħrajn.

3. Iddefinixxi oġġettivi u miżuri INTELLIĠENTI għall-pjan tiegħek.

L-oġġettivi u l-miżuri tal-GEP tiegħek għandhom possibbiltà akbar li jiġu implimentati b'suċċess jekk ikunu INTELLIĠENTI.

- (a) speċifiċi — l-oġġettivi u l-miżuri għandhom iwieġbu mistoqsijiet bażiċi: xiex, għalfejn, kif, min, meta u fejn;
- (b) jistgħu jitkejlu — stabbilixxi indikaturi kwantitattivi u/jew kwalitattivi u l-miri rispettivi tagħhom;
- (c) jistgħu jintlaħqu — kun ċert li l-oġġettivi u l-miżuri mhumiex impossibbli u li jistgħu jintlaħqu (allavolja jeħtieġu aktar sforz);
- (d) realistiki — ara li l-oġġettivi u l-miżuri huma rilevanti għall-organizzazzjoni u li jistgħu jitwettqu f'ċertu terminu ta' żmien u bir-riżorsi disponibbli;
- (e) relatati maż-żmien — indika meta l-oġġettivi u l-miżuri jistgħu jintlaħqu.

Ftakar li l-UE tenfasizza l-importanza ta' miri għall-bilanċ bejn is-sessi fit-teħid tad-deċiżjonijiet fir-riċerka. Il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea stieden lill-Istati Membri u lill-istituzzjonijiet biex jistinkaw għal miri ta' gwida għal bilanċ aktar ekwu bejn is-sessi fil-każ tal-professuri. Il-Kunsill heġġeġ lill-awtoritajiet jistabbilixxu miri ta' gwida, pereżempju oġġettivi kwantitattivi, għal bilanċ aħjar bejn is-sessi fil-korpi li jieħdu d-deċiżjonijiet fosthom bordijiet xjentifiċi u amministrativi ewlenin, kumitati tar-reklutaġġ u tal-promozzjoni, kif ukoll gruppi ta' valutazzjoni. Agħti daqqa t'għajn lill-Konkluzjonijiet tal-Kunsill dwar il-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi fil-qasam tar-riċerka Ewropea (adottati fl-2015) biex tkun taf aktar dwar dawn il-miri.

4. Identifika u uża r-riżorsi eżistenti meta tippjana l-miżuri.

Ir-riżorsi finanzjarji u umani magħmulin disponibbli għall-ħidma dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi normalment ikunu skarsi. Li taħdem f'dawn il-kundizzjonijiet jista' jkun diffiċli ħafna. Identifika r-riżorsi eżistenti li tista' tuża għall-miżuri li qed tistabbilixxi. Xi drabi, bidliet żgħir fil-proċeduri jew is-servizzi eżistenti jgħinuk tilhaq l-oġettivi stabbiliti mingħajr ma tidhol fi spejjeż addizzjonali jew mingħajr sforz żejjed. Li tibni fuq ir-riżorsi eżistenti għandu wkoll il-vantaġġ li tippromwovi l-istituzzjonalizzazzjoni ta' proċeduri jew attivitajiet sensitivi u/jew speċifiċi għall-ugwaljanza bejn is-sessi.

Ara dawn l-eżempji li ġejjin:

- L-organizzazzjonijiet normalment joffru programmi ta' "Taħriġ fuq il-post". Taħriġ obbligatorju inizjali dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi jista' jkun offrut f'dan il-programm fil-bidu ta' kull sena (akkademika) għall-bini tal-kapaċitajiet ta' persunal li jkun għadu kemm ġie ngaġġat jew biex jiġġedded l-għarfien u/jew il-kompetenzi ta' membri oħrajn tal-persunal.
- L-abbozzar ta' dokumenti ta' strateġija organizzativa ġodda (jew it-tiġdid tagħhom) huwa opportunità eċċellenti għall-integrazzjoni ta' miżuri sensitivi jew speċifiċi għall-ugwaljanza bejn is-sessi f'dawk id-dokumenti.
- Meta tippjana konferenzi li għandhom isiru mill-organizzazzjoni, ara li tinkludi dispożizzjoni li tirrikjedi rappreżentanza bilanċjata ta' nisa u rġiel fil-panels.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

Il-proġett iffinanzjat mill-UE Trasformazzjoni strutturali biex tinkiseb l-ugwaljanza bejn is-sessi fix-xjenza (Structural transformation to achieve gender equality in science — STAGES) qasam l-esperjenzi tiegħu rigward l-integrazzjoni u l-istituzzjonalizzazzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi fid-dokumenti, id-dispożizzjonijiet u l-proċeduri strateġiċi tal-organizzazzjonijiet. Il-Linji gwida għat-trasformazzjoni strutturali biex tinkiseb l-ugwaljanza bejn is-sessi fix-xjenza (*Guidelines for structural transformation to achieve gender equality in science*) (pp. 42-45) jipprovdu xi punti rilevanti.

Tista' ssib aktar eżempji ta' attivitajiet ta' tqajjim ta' kuxjenza u ta' bini tal-kapaċitajiet fis-sett ta' għodda ta' azzjonijiet.

- Iddefinixxi l-iskeda ta' żmien tal-GEP, kif ukoll kalendarju realistiku għall-implimentazzjoni tiegħu. It-tul globali tal-GEP irid ikun definit (eż. tliet snin). Waqt li tikkunsidra l-miżuri proposti u r-riżorsi disponibbli, stabbilixxi l-iskeda ta' żmien biex twettaq kull waħda minnhom. Tinsix tistabbilixxi perjodi speċifiċi ta' monitoraġġ biex tirrapporta dwar il-progress li jkun sar.

- Iddeċiedi fuq responsabbiltajiet ċari tal-persunal għal kull miżura. Jeħtieġ li jkun hemm qbil dwar it-tim li ser ikun involut fl-implimentazzjoni tal-GEP. Wara li tkun id-deċidejt dwar il-membri tal-persunal li ser jikkollaboraw f'dan il-komputu, jenħtieġ li jiġu definiti responsabbiltajiet ċari. Il-GEP għandu jindika b'mod ċar "min hu responsabbli għal xiex u meta". Dawn huma xi rakkomandazzjonijiet dwar lil min tinvolvi fil-GEP u x'jista' jkun ir-rwol ta' dawn l-atturi.
- Ibni alleanzi. Il-GEP jista' jinkludi miżuri innovattivi u effettivi, iżda dawn ma jirnexxux jekk il-pjan ma jkunx appoġġjat minn partijiet interessati f'kull livell. L-involvement ta' partijiet interessati huwa primordjali fil-fażi tat-tfassil. Il-pjan irid jinftiehem b'ħala xi ħaġa aktar minn biċċa karta. Investi l-ħin biex tispjega l-benefiċċji tal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjonijiet tar-riċerka. Adatta d-diskors tiegħek skont il-profil li qed tindirizza. Hu l-ħin biex tispjega x'hemm fil-GEP għal partijiet interessati mmirati, minn fuq għal isfel, minn isfel għal fuq u minn barra. Jekk jogħġbok innota li dawn l-isforzi jridu jkomplu matul l-implimentazzjoni tal-pjan.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

- Ara l-eżempji ta' "noti ta' diskors" li jappoġġjaw il-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi. Il-proġett iffinanzjat mill-UE STAGES qasam l-esperjenzi tiegħu rigward l-involvement tat-tmexxija. Il-Linji gwida għat-trasformazzjoni strutturali biex tinkiseb l-ugwaljanza bejn is-sessi fix-xjenza (*Guidelines for structural transformation to achieve gender equality in science*) (pp. 35-39) jipprovdu xi ideat rilevanti.

- allineja l-GEP mal-istrateġiji emergenti u ma' politiki ewlenin tal-istituzzjoni;
- involvi lill-kapjiet individwali direttament fil-pjan b'ħala atturi attivi u mhux biss b'ħala kontropartijiet istituzzjonali;
- involvi organizzazzjonijiet u esperti esterni sabiex iżjed il-viżibbiltà tal-pjan fl-istituzzjoni u barra minha biex ittejjeb l-involvement tal-mexxejja.

Din hija rappreżentazzjoni viżwali tar-Rota tal-Pjan ta' Azzjoni għall-Bidla fil-Kwistjonijiet ta' Ugwaljanza bejn is-Sessi adottata mill-organizzazzjoni ta' riċerka Franciża CNRS (Centre National de la Recherche Scientifique).

- Ibda aħseb dwar is-sostenibbiltà. Ir-riżorsi għall-promozzjoni tal-bidla strutturali lejn l-ugwaljanza bejn is-sessi mhumiex illimitati u lanqas ma huwa ż-żmien tal-pjan tiegħek. Il-bidliet li jridu jiġu implimentati huma mistennija li jkollhom impatt fit-tul. Biex tiżgura s-sostenibbiltà tal-azzjonijiet għall-ugwaljanza bejn is-sessi, huwa importanti li ddaħħal Prattiki fir-rutini u l-proċeduri normali ta' kuljum tal-organizzazzjoni. Dan jista' jsir billi tibdel ir-rutini u l-proċeduri eżistenti fl-istituzzjoni jew billi tikkomplimentahom b'mod strutturali b'oħrajn ġodda.

Žomm dan li ġej f'moħħok:

1. Il-faži tat-tfassil tista' tkun l-aktar waħda diffiċli u l-aktar waħda li tiegħu ħin. Li tipprova tibni GEP li huwa sinifikanti għall-organizzazzjoni kollha jeħtieġ sforzi u jieħu ħafna żmien. Iżda hemm mument fejn trid timxi 'l quddiem!
2. GEP mhux statiku: jevolvi kontinwament. L-organizzazzjoni, in-nies u l-prijoritajiet jistgħu jinbidlu drastikament minn mument għal ieħor. Kun flessibbli. In-negozjar tat-tifsira ta' ugwajlanza bejn is-sessi skont id-diversi azzjonijiet u partijiet interessati involuti huwa proċess kontinwu.
3. Aħdem għal kultura organizzattiva li hija sensitiva għal varjetà ta' identitajiet sesswali. Evita n-nasba li tadotta approċċ eteronormattiv jew li tifhem is-sess bħala dikotomija: rġiel-nisa.
4. L-involvement ta' partijiet interessati huwa attività kontinwa: tibda billi tikkonvinċi lill-manigment għoli u lill-kapijiet biex ikollhom GEP għall-organizzazzjoni, iżda ma tieqafx hemm. Kompli involvi lill-atturi sabiex tibni alleanzi aktar b'saħħithom.

"Li tiddedika ħafna mill-ħin disponibbli għall-ippjanar aktarx li jaħdem kontrik. Anki wara ppjanar bir-reqqa, tant l-affarijiet jinbidlu malajr (u jibqgħu jinbidlu kontinwament), li aħjar tibda wara evalwazzjoni bażika, biex ma taħlix ħin prezjuż."
(Marina Cacace, ASDO (L'Assemblea delle Donne per lo Sviluppo e la Lotta all'Esclusione Sociale), valutatriċi tal-proġett iffinitanzjat mill-UE STAGES.

Pass 4. L-implimentazzjoni ta' Pjan għall-Ugwajlanza bejn is-Sessi

Wara li jittfassal il-GEP, ikun lest biex jiġi implimentat. Ibda ħaddem il-miżuri tal-GEP skont l-iskadenzi definiti. Ipprova daħħal u istituzzjonalizza kemm jista' jkun miżuri/azzjonijiet sabiex tiżgura s-sostenibbiltà tagħhom.

Organizza laqgħat regolari mat-tim responsabbli għall-implimentazzjoni tal-GEP. Dawn il-laqgħat mhumiex biss importanti għat-tfassil u l-ippjanar tal-attivitajiet b'mod partecipatorju, iżda wkoll biex tiddiskuti l-progress, il-kisbiet ewlenin u l-aspetti li jistgħu jittejjbu. Dan jgħinek tidentifika l-problemi possibbli u taġixxi b'mod proattiv fuqhom.

Ippjana laqgħat mal-manigment għoli u mal-kapijiet, mal-persunal tar-riżorsi umani jew kollegi oħrajn li inti tqis huma rilevanti. Dan għandu jgħinek:

1. oħloq sens ta' sjieda tal-Pjan għall-Ugwajlanza bejn is-Sessi;
2. immotiva lill-persunal involut;
3. saħħaħ il-potenzjal tal-pjan;
4. immassimizza l-impatt tal-azzjonijiet tal-pjan.

Tista' tikkunsidra li torganizza sessjoni ta' taħriġ inizjali għat-tim responsabbli mill-implimentazzjoni tal-pjan, u għal

udjenzi mmirati oħrajn involuti direttament (eż. manigers, persunal tar-riżorsi umani). Sforzi kontinwi ta' tqajjim tal-kuxjenza u ta' bini tal-kompetenzi jżidu l-possibbiltajiet ta' suċċess u istituzzjonalizzazzjoni. Pereżempju, waqt l-implimentazzjoni tal-GEP, tista' tipprovdi taħriġ personalizzat, torganizza sessjonijiet oħrajn ta' tqajjim ta' kuxjenza, tagħmel kampanji dwar suġġetti partikolari jew tippjana sessjonijiet ta' ħidma biex tibni kompetenzi speċifiċi.

Kompli involvi lill-partijiet interessati fuq bażi kontinwa. Spjega l-benefiċċji tal-ugwajlanza bejn is-sessi fl-organizzazzjonijiet tar-riċerka. Dejjem adatta d-diskors tiegħek skont il-profil li qed tindirizza. Tinsix tibqa' f'kuntatt mal-partijiet interessati li tkun involtejt f'fażi preċedenti. Dan jagħtik ukoll għarfien dwar il-miżuri implimentati jew dwar kif ittejjeb l-azzjonijiet li jridu jitwettqu.

Žomm dan li ġej f'moħħok:

Għalkemm it-tluq jista' jkun wieħed modest, l-ambitu u l-firxa tal-attivitajiet jistgħu jespandu gradwalment maż-żmien. Fl-istess waqt, iċ-ċirku ta' alleati u partijiet interessati involuti jistgħu wkoll jikbru.

Agħti vizibbiltà lill-Pjan għall-Ugwajlanza bejn is-Sessi

Informa lill-organizzazzjoni dwar l-eżistenza tal-GEP. Uża kanali differenti biex tikkomunika dwar il-pjan, l-oqsma ewlenin ta' intervent tiegħu u l-iskadenzi. Huwa kruċjali li l-GEP ikun magħmul disponibbli u aċċessibbli faċilment għall-komunità kollha fis-sit web tal-istituzzjoni. Jista' jkun utli wkoll li torganizza sessjoni pubblika biex tippreżenta l-GEP lill-komunità tal-organizzazzjoni. Il-partecipazzjoni tal-manigment għoli u tal-kapijiet f'din il-preżentazzjoni inizjali tista' tgħin l-implimentazzjoni tal-miżuri tal-pjan. Azzjonijiet ta' komunikazzjoni huma kruċjali biex tagħti vizibbiltà kontinwa lill-GEP.

1. Żviluppa messagġi ewlenin imfassla apposta għal gruppi differenti fil-mira.
2. Irreklama l-attivitajiet minn qabel permezz ta' kanali adegwati sabiex tiżgura rati tajbin ta' partecipazzjoni.
3. Instiga lill-komunità kollha biex tiegħu azzjoni billi tis-suggerixxi kif l-oħrajn jistgħu jikkontribwixxu.
4. Ippromwovi avvenimenti esterni (eż. konferenzi) jew informazzjoni interessanti minn barra l-organizzazzjoni dwar l-integrazzjoni tal-ugwajlanza bejn is-sess fl-istituzzjonijiet ta' riċerka u fl-universitajiet.
5. Irrapporta dwar il-progress lejn l-ugwajlanza bejn is-sessi fl-istituzzjoni fuq bażi regolari (skont il-waqtiet ta' monitoraġġ stabbiliti fil-pjan). L-eżerċizzji ta' monitoraġġ jipprovdu informazzjoni utli dwar il-progress li għamlet l-organizzazzjoni. Aqsam messagġi ewlenin dwar dawn is-sejbiet mal-komunità tal-organizzazzjoni u ipprovdi

aċċess onlajn għall-pubblikazzjonijiet sħaħ ta' rapporti u/jew dejta.

Għandek bżonn ispirazzjoni biex tiżviluppa u xxerred messaġġi ewlenin dwar il-pjan u l-kisbiet tiegħu?

Il-proġett ta' bidla strutturali ffinanzjat mill-UE, INTEGER, qasam xi ideat u eżempji dwar l-iżvilupp u t-tixrid ta' messaġġi ewlenin waqt il-proċess ta' bidla strutturali. Agħtihom daqqa t'għajni! <http://www.Integer-tools-for-action.eu/en/resource/sharing-your-results>

L-Università Alexander Ioan Cuza (UAIC, Iasi, ir-Rumanija) kenet imsiehba fil-proġett ta' bidla strutturali ffinanzjat mill-UE, STAGES. Twaqqaf tim ta' speċjalisti fil-komunikazzjoni <http://stages.csmcd.ro/index.php/communication> biex tiżied il-viżibbiltà pubblika tal-prestazzjonijiet xjentifiċi ta' riċerkaturi nisa u biex jiġu ppubblikati u mxerda azzjonijiet ta' ugwajanza bejn is-sessi promossi fil-UAIC. Ara l-attivita- jiet ta' komunikazzjoni esterni ewlenin u l-ogħla 10 prodotti ta' komunikazzjoni fil-UAIC <http://stages.csmcd.ro/index.php/media>.

Fil-kuntest ta' diversi proġetti ta' bidla strutturali ffinanzjati mill-UE, twaqqfu siti web u kontijiet ta' Facebook. Isir ukoll użu attiv ta' mezzi soċjali oħrajn tal-midja (bħal Twitter u LinkedIn, fejn jistgħu jinholqu gruppi). Ara ftit, pereżem- pju, il-kanali tal-mezzi soċjali mobilizzati mill-proġett Garcia ffinanzjat mill-UE. <http://garciaproject.eu/>

Ikkunsidra li tinvolvi lid-dipartiment tal-komunikazzjoni tal-organizzazzjoni tiegħek f'dan il-kompitu. Dawn jistgħu fil-fatt ikollhom rwol importanti fil-bidla strutturali għall-ug- waljanza bejn is-sessi. Huma jistgħu:

1. jiżguraw l-użu ta' lingwaġġ newtrali għas-sessi fil-komu- nikazzjoni interna u esterna;
2. jiżguraw l-użu ta' ritratti li mhumiex stereotipi u sessisti fil-komunikazzjoni interna u esterna;
3. jimobilizzaw il-kanali ta' komunikazzjoni disponib- bli sabiex jipromwovu l-azzjonijiet meħuda fil-qafas tal-GEP;
4. jikkomunikaw dwar il-progress tal-organizzazzjoni fl-ug- waljanza bejn is-sessi fuq bażi regolari.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

Ara ftit il-Linji Gwida tal-Unesco dwar il-lingwaġġ newtrali għas-sessi <http://unesdoc.unesco.org/Images/0011/001149/114950mo.pdf>

Il-proġett iffinanzjat mill-UE STAGES qasam l-esperjenzi tiegħu rigward il-komunikazzjoni u l-viżibbiltà. Il-Linji gwida għat-trasformazzjoni strutturali biex tinkiseb l-ugwaljanza bejn is-sessi fix-xjenza (*Guidelines for structural transformation*

to achieve gender equality in science) (pp. 51-54) jipprovdu xi ideat rilevanti:

1. Ohloq mappa preliminari tar-riżorsi ta' komunikazzjoni (eż. sit web, mezzi soċjali, bullettin, networks u assoċjazz- jonijiet, midja nazzjonali u lokali, kanali ta' komunikazz- joni tal-imsiehba, jew avvenimenti interni u pubbliċi).
2. Fassal pjan ta' komunikazzjoni billi tadotta b'mod esten- siv għodod ta' komunikazzjoni bbażati fuq l-Internet, kif ukoll interazzjonijiet wiċċ imb'wiċċ biex tilhaq lil ċerti udjenzi fil-mira.
3. Żviluppa messaġġi attraenti.
4. Ikkunsidra li tistabbilixxi grupp speċifiku għall-komu- nikazzjoni (eż. Grupp ta' Komunikazzjoni dwar in-Nisa u x-Xjenza).
5. Fassal kampanja ta' promozzjoni fil-livell intern, lokali u/ jew nazzjonali dwar il-GEP tal-organizzazzjoni sabiex tinstiga d-dibattitu pubbliku u politiku dwar l-ugwaljan- za bejn is-sessi.
6. Agħmel il-kontribuzzjonijiet tan-nisa aktar viżibbli.

Ara ftit is-sit web tal-Kummissjoni Ewropea għall-kam- panja "Inti tifla? Ix-Xjenza tgħodd għalik!" ([http://sci- ence-girl-thing.eu/mt](http://science-girl-thing.eu/mt)) kif ukoll il-proġett Hypatia ffinanz- jat mill-UE (<http://www.expecteverything.eu/hypatia/>) u l-paġna attiva ferm tiegħu fuq Facebook®: [https:// www.facebook.com/expecteverythingthin/](https://www.facebook.com/expecteverythingthin/)

Kun af li jistgħu jkunu meħtieġa xi aġġustamenti fil-pjan

Il-GEP mhuwiex statiku jew qatt ma jinbidel. Hafna ċirkus- tanzi jistgħu jirrikjedu modifiki fil-pjan, bħal bidliet fl-istru- tura tal-organizzazzjoni (eż. minhabba l-ħatra ta' maniġers għoljin ġodda), jew l-introduzzjoni ta' legiżlazzjoni ġdida jew politiki ġodda li japplikaw għall-organizzazzjonijiet ta' riċerka u/jew għall-universitajiet. Barra minn hekk, il-prijor- itajiet tal-organizzazzjoni jistgħu wkoll jinbidlu waqt it-ter- minu ta' żmien tal-pjan. Segwi avvenimenti bħal dawn mill- qrib u ddiskuti mat-tim tiegħek jekk il-GEP jistax ikun adattat u kif.

Minkejja l-isforzi li tkun għamilt biex tiżviluppa pjan sod, jist- għu jiffaċċaw kwistjonijiet oħrajn aktar urgenti fl-organiz- zazzjoni waqt l-implimentazzjoni tiegħu. Ipprova ifhem ir-raġunijiet għaliex ċerti miżuri mhumiex qegħdin jiġu implimentati u aghmel l-aġġustamenti meħtieġa. Żomm ruħek aġġornat/a fuq azzjonijiet innovattivi li ntużaw f'or- ganizzazzjonijiet oħrajn.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

Agħti daqqa t'għajni lejn il-prattiki l-aktar komuni u innovat- tivi f'ċerti istituzzjonijiet immappjati minn Gender-Net.

Kun lest li tiffaċċja ostakoli jew reżistenza meta tkun qed timplimenta ċerti miżuri, u aġixxi fuqhom.

Tinsix issegwi l-implimentazzjoni tal-miżuri tal-GEP. Jista' jkun hemm tagħlimiet importanti x'titgħallem mill-eżercizzji regolari ta' monitoraġġ. Aġti widen għar-reazzjoni ta' dawk li jorganizzaw jew jipparteċipaw f'attivitajiet partikolari (eż. permezz ta' kwestjonarji ta' ħruġ). Dan jagħtik ħjiliet rilevanti dwar kif ittejjeb kwistjonijiet operattivi u/jew relatati mal-kontenut tal-attivitajiet tal-pjan.

Pass 5. Il-monitoraġġ tal-progress u l-valutazzjoni ta' GEP

Il-monitoraġġ u l-valutazzjoni bħala parti mill-proċess ta' bidla

GEP huma maħsub biex jindirizza diversi kwistjonijiet f'daqqa, u biex jiddependi fuq sett kumpless ta' miżuri. Għaldaqstant, mill-bidu nett tiegħu, għandek tipprovdi għal strumenti ta' monitoraġġ u valutazzjoni. Dawn l-istrumenti jippermettu lil ħaddieħor jivvaluta l-progress li jkun sar lejn il-miri, abbażi tal-indikaturi. Madankollu ħafna drabi l-istrumenti ta' monitoraġġ u valutazzjoni huma nieqsa, u dan idgħajjef il-potenzjal ta' bidla tal-azzjonijiet ipplanati. Jekk l-oġettivi ma jkunux indikati fuq indikaturi rilevanti ta' progress, suċċess jew sensibilizzazzjoni, ikun diffiċli li tivvaluta jekk l-organizzazzjoni hijiex fil-fatt tinbidel. Dan jista' jnaqqas ukoll l-impenn tal-partijiet interessati lejn dawk l-oġettivi.

Għal dawn ir-raġunijiet, l-istrumenti ta' monitoraġġ u valutazzjoni għandhom l-ewwel jitqiesu bħala għodod li jappoġġjaw azzjonijiet effettivi u li joħolqu r-responsabbiltà. It-tieni, meta tipprovdi indikaturi li fuqhom l-azzjonijiet jistgħu jkunu vvalutati u r-riżorsi allokat, jista' jitjieb ukoll l-għarfien dwar il-bidliet kontinwi.

Evalwazzjoni bażika (jew "valutazzjoni ex-ante")

Spiss il-valutazzjoni hija meqjusa biss *ex-post*. Madankollu, il-GEPs jifasslu aħjar jekk ikunu jiddependu fuq evalwazzjoni komprensiva tal-istatus tal-ugwaljanza bejn is-sessi f'dak il-waqt. Din l-evalwazzjoni tista' tiegħu diversi forom. Jista' jsir awditjar bl-appoġġ ta' esperti esterni u imparzjali. L-għarfien intern dwar is-sessi u l-istituzzjoni nfisha wkoll jistgħu jiġu mobilizzati. Jistgħu jintużaw għodod differenti għall-investigazzjoni ta' inugwaljanzi, parzjalità u żbilanci bejn is-sessi f'kull livell, fosthom studji pilota, sħarriegiet, gruppi fokali, intervisti jew osservazzjoni etnografika. Ara ftit it-taqsimi dwar "l-analiżi u l-valutazzjoni tas-sitwazzjoni attwali fl-istituzzjoni". Il-GEPs li jsiru b'riżorsi u esperjenza xierqa, bħal dawk appoġġati mill-Kummissjoni Ewropea, spiss jibbażaw fuq dijanjosijiet komprensivi. Minħabba

f'hekk, l-azzjonijiet jiġu pplanati skont l-għarfien ta' sitwazzjonijiet u proċessi attwali. Ikunu wkoll imfassla aktar apposta għall-ħtiġijiet tal-istituzzjoni.

Barra minn hekk, il-valutazzjoni *ex-ante*, meta tiġbed l-attenzjoni fuq kwistjonijiet relatati mas-sessi, tgħin biex tassigura l-appoġġ, tqajjem il-kuxjenza u timmobilizza lill-partijiet interessati. Għandha l-potenzjal li tagħti vuċi lil partijiet interessati li mhumiex f'pożizzjoni vantaġġuża, u li toħloq appoġġ għall-bidliet. Proċessi miftuħa u kollaborattivi, li jinvolvu kategoriji differenti ta' partijiet interessati, jistgħu jgħinu fil-bini tal-kunsens madwar id-dijanjosji tas-sitwazzjoni, u soluzzjonijiet previsti.

Spiss jeżistu rekwiżiti legali biex tingabar dejta bażika dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-istituzzjonijiet tar-riċerka u tal-edukazzjoni għolja (eż. fuq in-numru ta' nisa u rġiel f'pożizzjonijiet ta' professorat). Dawn l-isforzi normalment ikunu formali. Madankollu, jistgħu diġà jipprovdu linja bażi għall-analiżi. Għaldaqstant, il-valutazzjoni *ex-ante* għandha tintegra l-istrumenti eżistenti sabiex tikber il-legittimità tagħha u jsir l-aħjar użu mid-dejta disponibbli.

Il-monitoraġġ tal-implimentazzjoni

Il-monitoraġġ tal-azzjonijiet ladarba jkunu bdew huwa ssenzjali biex tikseb informazzjoni dwar kif jindirizzaw il-ħtiġijiet attwali, u jappoġġjaw il-bidla b'mod effettiv. Il-GEPs għandhom jimmobilizzaw għadd kbir ta' atturi differenti fi ħdan l-organizzazzjoni. Huwa meqjus importanti għal dawk li jmexxu l-azzjonijiet li jkollhom idea tajba ta' x'qed jiġri. Il-monitoraġġ mhux biss jippermettilek tiċċekkja jekk u kif l-azzjonijiet qegħdin jiġu implimentati, iżda jista' wkoll jindikalek jekk hix qed isseħħ dinamika ta' bidla. Mekkanizmi ta' monitoraġġ maħsuba tajjeb jistgħu jgħinuk tidentifika u tindirizza sorsi potenzjali ta' reżistenza għall-bidla. Fl-aħħar u mhux l-inqas, ciklu virtuwż jista' jagħmel l-għodod ta' monitoraġġ parti minn proċess ta' titjib kontinwu.

Bħala tali, dawn l-istrumenti jistgħu jkunu kemm parti mit-tmejjja tal-azzjonijiet, u esterni għalihom, sabiex jipprovdu implimentazzjoni kemm b'ħarsa fuq il-miri globali, kif ukoll attitudni aktar distanti fuq l-azzjonijiet. Fi kwalunkwe każ, ikun jeħtieġ għarfien fuq is-sessi, potenzjalment flimkien ma' għarfien ieħor fuq id-dinamika tal-bidla jew kwistjonijiet speċifiċi oħrajn indirizzati mill-GEP.

L-azzjonijiet jistgħu għalhekk jiġu mmonitorjati regolarment bl-istabbiliment ta' indikaturi xierqa u strumenti ta' segwitu. L-indikaturi għandhom ikunu orjentati lejn l-implimentazzjoni, u adatti għall-finijiet tal-azzjoni. L-azzjonijiet immirati biex iżidu l-partecipazzjoni tan-nisa f'pożizzjonijiet għoljin m'għandhomx ikunu mmonitorjati biss billi wieħed iħares lejn iċ-ċifri, jivvaluta l-ingaġġ fi skemi ta' appoġġ (bħal fellowships ta' taħriġ, konsulenza jew riżervati) u l-impatt tagħhom fuq il-bilanċ attwali bejn is-sessi huwa wkoll rilevanti. Iżda jenħtieġu wkoll indikaturi fuq it-trasparenza

tal-proċeduri ta' reklutaġġ, promozzjoni u valutazzjoni. Bl-istess mod, meta wieħed jittratta vjolenza bbażata fuq is-sess u fastidju sesswali, il-valutazzjoni ta' każijiet rapportati u l-funzjonament ta' mekkaniżmi ta' twissija u riżoluzzjoni m'għandhomx ikunu l-uniku tħassib. Li wieħed jara kif il-każijiet attwali jiġu ttrattati b'mod kwalitattiv jista' jappoġġja l-azzjoni b'mod effettiv, u l-kejl ta' kif qed tiżviluppa kultura sensitiva għas-sessi fl-organizzazzjoni, pereżempju permezz ta' sħarriġ perjodiku, jista' wkoll jappoġġja l-azzjoni b'mod effettiv.

"Is-sessjonijiet ta' monitoraġġ mat-timijiet ċentrali u/jew estiżi, mill-esperjenza tagħna, huma waqtiet kruċjali ta' awtoriflessjoni dwar il-proċessi li bdew jiħaddmu, u kif immexxu l-proġett b'mod strateġiku biex niksbu aktar." (Marina Cacace, L'Assemblea delle Donne per lo Sviluppo e la Lotta all'Esclusione Sociale (ASDO), valutatrici tal-proġett iffinanzjat mill-UE, STAGES)

Il-valutazzjoni trid tkun sensitiva għall-kuntest

Il-valutazzjoni qed tieħu post saħansitra akbar fl-organizzazzjonijiet tar-riċerka u fl-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja. Il-prestazzjoni globali ta' dawn l-istituzzjonijiet fir-rigward tal-ġestjoni, tas-saħħa finanzjarja, tal-innovazzjoni u tal-prodotti qed tkun dejjem aktar ivvalutata. Il-valutazzjoni spiss saret importanti għall-aċċess għall-finanzjament pubbliku, u l-klassifika internazzjonali għandhom rwol kbir fl-istrateġiji ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka. Ir-riċerkaturi nfushom mhumiex immuni għall-valutazzjoni u minbarra r-reviżjoni mill-pari, il-kisbiet tagħhom qed ikunu skrutinizati fuq skali differenti. Iżda l-valutazzjoni mhijiex maħsuba biss biex tappoġġja l-eċċellenza xjentifika, l-azzjonijiet immirati biex jibdlu l-istituzzjonijiet ta' riċerka biex jipprevjenu l-parzjalità bejn is-sessi, inkluż fil-mod li r-riċerkaturi qegħdin ikunu vvalutati, ukoll jeħtieġu li jkunu vvalutati.

Valutazzjoni bħal din għandha tieħu inkunsiderazzjoni karatteristiċi speċifiċi għall-kuntest, bħal pereżempju, iżda mhux biss:

1. it-tip ta' organizzazzjoni;
2. l-oqsma ta' riċerka koperti mill-azzjonijiet ipplanati;
3. min hu involut u mmirat mill-proċess ta' bidla;
4. l-eżistenza ta' politiki preċedenti dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi jew dwar l-ugwaljanza;
5. l-istat attwali tal-organizzazzjoni: għaddej minn xi proċess usa' ta' bidla?

Indikaturi kwantitattivi

L-indikaturi kwantitattivi huma rilevanti kull meta jkunu adattati għall-oġġettivi tal-azzjonijiet ipplanati. Huwa generalment rikonnoxxut fir-riċerka dwar il-valutazzjoni li ma hemm ebda valutazzjoni, u allura, indikaturi, li huma tajbin għal kull sitwazzjoni. L-indikaturi kwantitattivi spiss jinkludu:

1. in-numru ta' kandidati nisa għall-pożizzjonijiet li fihom mhumiex rappreżentati biżżejjed;
2. in-numru ta' nisa u rgjel fil-panels tal-għażla (għar-reklutaġġ u l-promozzjoni);
3. segregazzjoni sesswali orizzontali fil-kategoriji rispettivi tax-xogħol;
4. in-numru ta' individwi mmirati u milfuqa mill-azzjonijiet ta' tqajjim tal-kuxjenza dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi u ta' taħriġ ipplanati;
5. il-proporzjonijiet bejn is-sessi fl-aċċess għall-għotjiet tar-riċerka (u riżorsi oħrajn, eż laboratorji jew personal);
6. id-diskrepanza fil-pagi bejn is-sessi fost kategoriji differenti ta' personal, inklużi riċerkaturi.

Din il-lista bla ebda mod ma hija eżawrjenti, u wieħed jista' jistabbilixxi indikaturi li jkejlu l-pożizzjonijiet rispettivi tal-irġiel u tan-nisa b'konnessjoni mal-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja, il-liv u l-punteġġi tal-valutazzjoni, eċċ. Dawn l-indikaturi jgħinu fil-bini tar-responsabbiltà għas-suċċessi jew il-fallimenti ta' miżuri implimentati. Joħolqu wkoll perspettivi.

Madankollu, waħedhom, mhumiex daqstant ta' previzjoni għal trasformazzjonijiet fit-tul, jew bidliet li jistgħu jkunu kostanti u kollaterali għall-oġġettivi ewlenin. It-trasformazzjoni ta' organizzazzjonijiet kumplessi, il-kontestazzjoni tal-proċessi, tar-rutini u r-relazzjonijiet ta' poter li jikkontribwixxu għat-tiswir tat-tqasim tal-pożizzjonijiet fost ir-riċerkaturi, tieħu ż-żmien. Din l-iskala ta' żmien mhux neċessarjament tkun dik attribwita mill-valutazzjoni. Għaldaqstant, trid tingħata wkoll attenzjoni għat-tragwardi fuq terminu qasir u fuq terminu medju u għall-kisbiet potenzjali.

Bidliet fil-prospett ta' ugwaljanza akbar huma possibbli biss bl-apoġġ u l-involvement ta' partijiet interessati ewlenin u ta' parti kbira mill-komunità. Għaldaqstant il-valutazzjoni għandha tappoġġja d-dinamika eżistenti u tgħin fil-kejl u fl-indirizzar tas-suċċessi u tal-isfidi li aktarx jiffaċċaw matul iż-żmien.

Indikaturi kwalitattivi

L-indikaturi kwantitattivi mhumiex biżżejjed; jenħtieġu wkoll indikaturi kwalitattivi. Dawn jistgħu jħarsu lejn dimensjonijiet bħal dawn li ġejjin.

1. L-integrazzjoni tal-għarfien u l-kuxjenza dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fost il-kategoriji differenti ta' personal, inklużi r-riċerkaturi. Dan jista' jitkejjel pereżempju skont ir-rilevanza mogħtija lill-ħolqien tal-għarfien dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fi ħdan l-istituzzjoni, l-istituzzjonalizzazzjoni tagħha (fil-forma ta' programmi jew dipartimenti dedikati), it-tixrid ta' dan l-għarfien fid-dixxiplini u l-oqsma ta' riċerka, li jrid ikun evidenzjat permezz ta' seminars u proġetti ta' riċerka b'komponent ta' ugwaljanza bejn is-sessi, eċċ. F'dak li jirrigwarda l-għarfien dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi, l-attenzjoni li tingħata

lis-sessi skont il-kategoriji differenti ta' partijiet interessati, permezz ta' inizzjattivi ta' komunikazzjoni, kodiċijiet ta' kondotta, attivitajiet iċċentrati fuq aspetti relatati mal-ugwaljanza bejn is-sessi jistgħu wkoll jaġġu prova ta' bidliet.

2. L-assorbiment tal-obiettivi ta' ugwaljanza bejn is-sessi stabbiliti mill-GEP minn kategoriji differenti ta' partijiet interessati, li għandu jkun rifless perezempju fi gruppi differenti ta' inugwaljanzi bejn is-sessi fi ħdan l-organizzazzjoni u l-evoluzzjoni tagħhom lejn għarfien akbar dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi.
3. It-trasformazzjoni attwali lejn sensitività akbar għall-ugwaljanza bejn is-sessi kemm ta' prattiki formali kif ukoll mhux formali bħala l-effett tal-azzjonijiet implimentati, l-aktar fl-oqsma tal-ġestjoni tar-riżorsi umani, fit-teħid tad-deċiżjonijiet, fil-valutazzjoni u fil-governanza.
4. It-tixrid ta' kultura ta' ugwaljanza bejn is-sessi f'termini ta' kundizzjonijiet tax-xogħol, interazzjonijiet verbali u mhux verbali, biex jirriflettu l-bidliet rigward il-ġestjoni tal-bilanċ bejn ix-xogħol u l-ħajja, għarfien dwar il-fas-tidju sesswali u aspetti oħrajn ta' vjolenza bbażata fuq is-sessi u komunikazzjoni mhux sessista.

Indikaturi kwalitattivi jistgħu jikkontribwixxu għal għarfien aqwa tal-proċess tal-bidla nnifsu. Jistgħu jaġġu prova li l-bidla sseħħ u li l-ugwaljanza bejn is-sessi u l-għarfien tagħha mhumiex 'il bogħod.

L-indikaturi kwalitattivi għandhom ukoll potenzjal aktar qawwi ta' tagħlim. Huma jappoġġjaw l-awtoriflessjoni u jistgħu jipprovdu indikazzjonijiet għal titjib kontinwu tal-miżuri u l-azzjonijiet implimentati.

Ir-riżorsi għal monitoraġġ u valutazzjoni sodi

Ara ftit it-taqsimha dwar "miżuri analitiċi, monitoraġġ u valutazzjoni", fejn huma indikati r-riżorsi għal monitoraġġ u valutazzjoni sodi. Dawn ir-riżorsi jibbażaw fuq l-esperjenza ta' proġetti ffinanzjati mill-UE u strateġiji kumplessi ta' integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi. Għandhom ukoll il-potenzjal li jkun replikati f'varjetà ta' kuntesti.

Madankollu, kull organizzazzjoni topera f'kontest istituzzjonali u dixxiplinari differenti, u tiffaċċja sfidi differenti ta' ugwaljanza bejn is-sessi. Għaldaqstant, huwa għaq-li li tirrifletti fuq il-kundizzjonijiet attwali għall-indikaturi disponibbli, li jridu jintużaw b'mod sinifikanti fl-istituzzjoni tiegħek stess. Bl-istess mod, f'dawk il-kuntesti fejn l-esperjenza hija disponibbli kemm minn strutturi pubbliċi jew privati, huwa utli li timmobilizza l-esperjenza ta' valutaturi esterni għall-awditi dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi u/jew għall-valutazzjoni ex-post ta' miżuri implimentati. Meta tibbaża fuq l-esperjenza esterna fuq il-valutazzjoni, huwa

rakkomandat li tlaqqa' lill-valutaturi esterni ma' persuni inkarigati mill-implimentazzjoni tal-bidla fi ħdan l-istituzzjoni, biex flimkien ifasslu strumenti ta' monitoraġġ u valutazzjoni adatti għall-miri u r-restrizzjonijiet tiegħek.

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni?

Sabiex jappoġġja l-edukazzjoni għolja u lill-istituzzjonijiet ta' riċerka fil-valutazzjoni tal-GEPs tagħhom, il-proġett ta' bidla strutturali ffinanzjat mill-UE, INTEGER ħejja numru ta' mudelli lesti għall-użu <http://www.integer-tools-for-action.eu/en/> sett ta' għodda ta' riżorsi/valutazzjoni, bħal perezempju:

1. lista ta' kontroll għall-preparazzjoni ta' awtovalutazzjoni li tagħti ħarsa ġenerali tal-passi rilevanti li wieħed għandu jieħu fil-fażi preparatorja tal-valutazzjoni tal-GEPs;
2. mudell ta' monitoraġġ tad-dejta li għandu l-għan li jiffaċilita l-ġbir regolari ta' dejta mqasma skont is-sessi fuq ir-rappreżentazzjoni tan-nisa u tal-irġiel f'kategoriji differenti ta' persunal u f'korpi ta' teħid ta' deċiżjonijiet fl-organizzazzjoni;
3. mudell ta' rapport tal-kuntest, mudell ta' rapport dwar il-proċess u mudell ta' rapport dwar l-impatt għall-analiżi ta' dejta kwalitattiva u kwantitattiva;
4. mudell ta' rapport ta' awtovalutazzjoni li huwa mmirat biex jgħin fil-kitba tar-rapport finali, billi jipprovdi struttura u lista ta' kwistjonijiet issuġġeriti li għandhom ikunu indirizzati.

Il-valutazzjoni bħala mezz ta' sostenibbiltà u ta' aktar titjib

Spiss ikun hemm nuqqas ta' valutazzjoni *ex-post* ta' inizzjattivi ta' ugwaljanza bejn is-sessi. Dan ifixkel b'mod konsiderevoli l-potenzjal ta' integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi. Il-valutazzjoni mhux biss tipprovdi evidenza ta' bidliet attwali jew ta' tentattivi falluti, iżda turi wkoll id-dinamika pożittiva li tinholq bl-istrateġiji ta' integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi, u l-opportunitajiet li jġibu. Lil hinn mill-obiettivi attribwiti, il-miżuri implimentati aktarx li jipproduċu effetti sekondarji pożittivi:

1. sens imsaħħaħ ta' komunità, reklutaġġ aktar trasparenti, proċeduri ta' evalwazzjoni u valutazzjoni;
2. Pluridixxiplinarjetà aqwa fir-riċerka;
3. Kundizzjonijiet tax-xogħol imtejba.

L-evalwazzjoni tal-impatt ta' dawn il-bidliet fuq żmien qasir, medju u fit-tul hija opportunità biex ittejjeb l-appoġġ GħAL politiki dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi. Thejji wkoll it-triq għall-futur, azzjonijiet aktar riżoluti, u toffri għarfien siewi għat-tfassil tagħhom.

Approċċ ta' evalwazzjoni bir-reqqa, sensittiv għall-kuntest u mħallat m'għandux itaqal iżżejjed, iżda jgħin lill-istrategija tiegħek tagħmel differenza.

Pass 6. X'jiġi wara l-GEP?

GEP jintemm xi darba jew oħra. Madankollu, dan mhux "it-tmiem" tal-promozzjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjoni tiegħek. Issa dieheł f'ċiklu ġdid. Abbażi tas-sejbiet mill-valutazzjoni tal-pjan huwa possibbli li wieheđ joħroġ konkluzjonijiet rigward il-progress li sar lejn il-kisba ta' ugwaljanza bejn is-sessi fl-istituzzjoni. Aktarx li s-sostenibbiltà ta' ċerti miżuri u proċeduri hija diġà żgurata,

filwaqt li oħrajn ikunu għadhom iridu jeħtieġu aktar azzjoni. Barra minn hekk, il-valutazzjoni finali setgħet identifika oqsma ġodda li jeħtieġu attenzjoni. Dan huwa l-punt fejn tiddeċiedi kif tkompli l-isforzi li ttieħdu s'issa u x'għandu jindirizza GEP ġdid:

1. ikkunsidra t-tagħlimiet li ħadt mill-esperjenza/i preċedenti;
2. ħu referenza ta' x'għamlu organizzazzjonijiet oħrajn jew x'qegħdin jagħmlu bħalissa (u adatta l-miżuri u l-azzjonijiet tagħhom għall-kuntest tiegħek);
3. kompli involvi partijiet interessati (ġodda);
4. aħseb dwar kif tagħmel il-miżuri u l-azzjonijiet tiegħek sostenibbli.

2. Rekwiziti bażiċi u fatturi ta' suċċess

Numru ta' elementi jistgħu jiġu indikati bħala li jappoġġjaw il-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjonijiet tar-riċerka u fl-istituzzjonijiet tal-edukazzjoni għolja. Dawn huma xprunaturi tal-impatt għal bidla effettiva. Meta dawn l-ixprunaturi tal-impatt ikunu preżenti fl-organizzazzjoni, l-isforzi lejn l-ugwaljanza bejn is-sessi aktarx li aktar jirnexxu.

L-ixprunaturi tal-impatt fil-livell organizzattiv

Appoġġ mill-manigment għoli

Appoġġ esplicitu u kkomunikat b'mod ċar u sostenn mill-kapjiet tal-organizzazzjoni jipprovdu legittimità lill-ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi. Din il-legittimità min-naħa tagħha toffri l-prospett ta' integrazzjoni tal-bidliet b'mod sostenibbli fil-proċeduri u s-sistemi interni. Tnaqqas ukoll b'mod sinifikanti l-possibbiltajiet li l-inizjattivi ta' ugwaljanza bejn is-sessi jiġu kkontestati. Meta t-tmexxija tappoġġja espressament l-ugwaljanza bejn is-sessi, huwa aktar faċli li timmobilizza l-komponenti, il-livelli u l-komunitajiet kollha, kif ukoll ir-riżorsi, fi ħdan l-organizzazzjoni. L-appoġġ mit-tmexxija jista' jnaqqas il-biża' tal-individwi li jistgħu jagħmlu ħsara lir-reputazzjoni xjentifika tagħhom meta jinvolvu ruħhom f'ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi. Meta nirreferu għat-"tmexxija", il-korpi ta' governanza ċentrali u l-persuni li jieħdu d-deċiżjonijiet qegħdin infissru: (viċi) retturi, (viċi) kanċilliera, dekani, presidenti jew diretturi eżekuttivi.

Korp ta' ugwaljanza bejn is-sessi mgħammar tajeb u f'pożizzjoni tajba

Struttura ċentrali bħal din tikkoordina u timmonitorja l-isforzi ta' ugwaljanza bejn is-sessi li jsiru. Tipprovdi l-integrazzjoni tal-ugwaljanza b'riżorsi umani, għarfien u esperjenza. Il-mandat ċar u l-pożizzjoni tagħha fl-istituzzjoni hija importanti. Trid tkun pożizzjonata fil-livell xieraq biex tappoġġja b'mod effettiv l-implimentazzjoni tal-ħidma dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi. Il-prossimità għat-teħid tad-deċiżjonijiet, il-kapaċità li tinforma lir-riżorsi umani u lill-manigment xjentifiku joffru garanziji aqwa għal implimentazzjoni effettiva. L-għarfien (fost oħrajn, dejta mqasma skont is-sessi) huwa essenzjali biex jarma lil dawn il-korpi. Huwa importanti wkoll li l-korpi tal-ugwaljanza bejn is-sessi jeżerċitaw ċerta tmexxija fuq l-implimentazzjoni tal-integrazzjoni ta' kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi, bl-appoġġ tal-korpi eżekuttivi.

Kooperazzjoni fost kategoriji differenti ta' partijiet interessati

Il-kooperazzjoni fost il-partijiet interessati hija kruċjali biex jinkisbu bidliet sostenibbli fil-komponenti kollha tal-organizzazzjoni. Il-bini ta' alleanzi ma' partijiet interessati ewlenin mhuwiex biżżejjed. Networks usa' bejn it-taqsimiet tal-organizzazzjoni, mifruxa fuq subkulturi organizzattivi u/jew dixiplinari differenti, huma wkoll meħtieġa. Madankollu jrid jiġi żgurat tqassim ċar tal-kompiti u tar-responsabbiltajiet fost il-partijiet interessati. It-tqarrib tal-partijiet interessati fl-organizzazzjoni jista' jkun ikkumplementat aktar u b'mod utli b'alleanzi esterni. Aktar ma jkun mifrux l-appoġġ tal-partijiet interessati, aktar l-isforzi tal-bidla jkunu reżiljenti.

L-inkorporazzjoni fi strutturi eżistenti u fil-proċeduri ta' ġestjoni

L-ankrar ta' dispożizzjonijiet dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi fl-istrutturi u l-prattiki eżistenti jiżgura l-istituzzjonalizzazzjoni u jsaħħaħ is-sostenibbiltà tal-miżuri ppjanati. Pereżempju, il-miżuri li jimmiraw ir-reklutaġġ u l-evalwazzjoni għandhom ikunu inkorporati fi proċeduri usa' ta' reklutaġġ u ta' ġestjoni tal-karrieri. Bl-istess mod, inizjattivi ta' taħriġ dwar is-sessi aktarx li jkunu aktar istituzzjonalizzati, jekk ikunu inkorporati f'taħriġ usa' jew fi skemi ta' taħriġ tul il-ħajja. L-istrumenti ta' monitoraġġ, fil-forom ta' indikaturi kwantitattivi u kwalitattivi jew stħarriġ regolari, jiksbu rilevanza u sostenibbiltà meta jkunu inkorporati fi proċeduri ta' ġestjoni ta' rutina.

Xprunaturi tal-impatt fil-livell tal-proċessi

L-involviment tal-partijiet interessati fl-ippjanar u fl-implimentazzjoni

Il-partecipazzjoni tal-partijiet interessati fl-ippjanar u fl-implimentazzjoni hija essenzjali, peress li toħloq sens ta' sje-da. Il-proċessi ta' ppjanar kollaborattiv jipproduċu miżuri li aktarx jipproduċu impatt akbar. It-tlaqqiġ ta' partijiet interessati differenti (inklużi dawk li jieħdu d-deċiżjonijiet), b'esperjenzi u tipi ta' għarfien differenti dwar il-funzjonament tal-organizzazzjoni, huwa produttiv. Jgħin fil-bini ta' politiki aktar immirati, billi jantiċipa r-reżistenti potenzjali u jfittex aktar aċċettazzjoni u appoġġ. Tim imħallat (f'termini ta' pożizzjonijiet fi ħdan l-organizzazzjoni, sessi, anzjanità jew sfondi dixiplinari) jista' wkoll jagħti bidu aktar faċilment għal strategiji għall-ugwaljanza bejn is-sessi li jidhru fl-organizzazzjoni kollha. Proċess kollaborattiv jipprovdi żmien għad-djalogu, billi jiċċara l-oġettivi u r-responsabbiltajiet, u b'hekk jiġġeneraw sinerġiji u legittimità u sjieda akbar għall-implimentazzjoni ta' miżuri proposti.

Miri u oġettivi ċari

Fl-ewwel pass jeħtieġ li l-ugwaljanza bejn is-sessi tkun meqjusa bħala kwistjoni sinifikanti, rilevanti għall-komunità kollha, u li jiġi spjegat x'inhu GEP u x'jinvolvi. Li tiffirma ob- jettivi u tistabbilixxi miri *prattiki* u *konkreti* jista' jgħin b'mod effettiv is-sjieda tal-istrategija mill-komunità shiħa ta' riċerka. L-oġettivi m'għandhomx ikunu (biss) fit-tul, iżda wkoll għal terminu qasir u medju, sabiex jitqiesu aħjar il-fallimenti, is-suċċessi u l-isfidi. L-ippjanar tal-ugwaljanza bejn is-sessi għaldaqstant għandu jkunu xprunat minn oġettivi u miri ċari, definiti għal kull miżura ppjanata u/jew qasam ta' intervent, flimkien ma' responsabbiltajiet attribwiti b'mod ċar fir-rigward tal-kisba tagħhom.

Flessibbiltà u reżiljenza

Filwaqt li l-miri u l-oġettivi ċari jindikaw id-direzzjoni tal-azzjonijiet, irid jiġi adottat approċċ flessibbli lejn kif għandhom jintlaħqu dawn il-miri. Irid jinstab bilanċ bejn l-attivitatiet ipplanati u s-sura attwali tal-proġett wara ċertu żmien. Fat-tur ta' suċċess huwa l-kapaċità li tadatta u terġa' tinterpreta l-pjan f'kooperazzjoni mal-gruppi dejjem jikbru ta' partijiet interessati li t-tim ewlieni jirnexxielu jinvolvi.

*"Il-pjanijiet ta' azzjoni ġew imfassla qabel id-data tat-tne-
ja tal-proġett, filwaqt li pjan eżekuttiv u aktar dettaljat sar
fl-ewwel perjodu ta' implimentazzjoni u ripetut fil-bidu ta' kull
sena. Li ħareġ ċar huwa li l-pjan ta' azzjoni jeħtieġ li jkun
adattat u mfassal mill-ġdid kontinwament biex il-proġett
jinżamm rilevanti għas-sitwazzjonijiet kurrentwali, il-ħtiġijiet
u l-prijoritajiet emergenti tal-organizzazzjonijiet. F'ċerti każijiet,
it-tfassil mill-ġdid kien il-qofol tas-suċċess tal-pjan ta'
azzjoni, peress li t-tim irnexxielu ma-ż-żmien u bl-esperjenza
jifhem l-iskattaturi reali tal-bidla u allura rranġa l-azzjonijiet
u r-riżorsi skont dan. Dan juri l-bżonn li wieħed ma jeżage-
rax b'disinn ex-ante dettaljat u strutturat iżżejjed. Huwa aktar
importanti, minflok, li **żżomm il-pjan miftuħ għal ħtiġijiet
u opportunitajiet ġodda.**" (Linji gwida STAGES, 2015)*

Id-disponibbiltà ta' dejta diżaggregata skont is-sessi

Id-dejta diżaggregata skont is-sessi u dejta oħra rilevan- ti għad-dokumentazzjoni tal-istatus tal-(in)ugwaljanza bejn is-sessi fl-organizzazzjoni huma essenzjali għat-tfassil ta' strategiji effettivi. Id-disponibbiltà (jiġifieri l-eżistenza u l-aċċessibbiltà) ta' din id-dejta hija prekundizzjoni għall-impatt tal-miżuri u tal-inizjattivi. Tabilhaqq, li tagħmel miżuri proposti bbażati fuq l-evidenza mhux biss jippermetti tqas- sim ta' riżorsi u indirizzar ta' problemi b'mod adegwat, iżda wkoll jgħin biex jingħelbu r-reżistenti potenzjali u fil-moni- toraġġ tal-kisbiet. Jekk ma jkunx hemm dejta, it-tne-dija ta' proċessi ta' awditjar dettaljat fil-forma ta' stħarriġ, gruppi fokali u intervisti pilota, jipprovdu l-baži meħtieġa għal aktar ħidma.

L-iżvilupp tal-kompetenzi

L-implimentazzjoni ta' GEP, bħal fi kwalunkwe tip ta' organiz- zazzjoni, teħtieġ għarfien u esperjenza. Dan ma jridx ikun assigurat biss meta jsir it-tfassil u l-ippjanar tal-miżuri, iżda wkoll meta jiġu implimentati u mmonitorjati. Għaldaqstant wieħed għandu jaħdem għall-iżvilupp tal-kompetenzi, li jippermetti t-trasferiment u t-titjib tal-għarfien fost numru akbar ta' partijiet interessati.

Strumenti ta' monitoraġġ

Il-ħolqien ta' mekkaniżmi ta' segwitu tal-implimentazzjo- ni huwa kruċjali. Dawn jistgħu jkunu raggruppamenti jew networks ta' implimentazzjoni, stħarriġ jew ġbir ta' dejta

regolari, u indikaturi li jkunu integrati għal kollox fis-sistemi ta' governanza u ta' monitoraġġ tal-ġestjoni. L-indikaturi ta' segwitu jżidu l-validità u s-sostenibbiltà ta' strateġiji għall-integrazzjoni tal-kwistjonijiet ta' ugw'aljanza bejn is-sessi. Pereżempju, fl-Isvezja jintużaw indikaturi kwantitattivi biex jimmonitorjaw il-miri ta' reklutaġġ u ta' mobbiltà 'l fuq, u l-ambjenti tax-xogħol ikunu mmonitorjati permezz ta' sħarriġ. Dawn il-metodi jipprovdu strumenti essenzjali għall-evalwazzjoni globali tal-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi. Kemm l-indikaturi kwalitattivi kif ukoll dawk kwantitattivi jridu jkunu INTELLIĠENTI: speċifiċi, jistgħu jitkejlju, jistgħu jintlaħqu, realistiki u relatati maż-żmien.

Valutazzjoni

Valutazzjoni fuq terminu medju jew fit-tul tal-istrateġiji ta' integrazzjoni tal-kwistjonijiet ta' ugw'aljanza bejn is-sessi

ma tkunx possibbli meta ma jkunx hemm mekkaniżmi ta' monitoraġġ jew meta ma jkunx hemm biżżejjed. Dan huwa ta' ħsara għall-effettività ta' strateġiji futuri, peress li l-valutazzjonijiet jippermettu lill-utenti jibbażaw fuq tagħlimiet li jkunu kisbu minn inizjattivi preċedenti. Il-valutazzjonijiet jipprovdu wkoll viżibbiltà u kejl tal-progress attwali, li mhux dejjem jistgħu jkunu attribwiti b'mod formali għall-implimentazzjoni ta' miżuri speċifiċi. Din ir-realtà tfixx il-kapaċità tal-promoturi tagħhom li jivvalutaw il-kisbiet tagħhom u jikkomunikawhom. Il-valutazzjonijiet, bħall-monitoraġġ, huma partikolarment kruċjali peress li għall-istituzzjonijiet li jkunu qegħdin jinbidlu l-prospett ta' aktar ugw'aljanza u l-integrazzjoni ta' perspettiva ta' sessi fil-kontenut tar-riċerka, huma żewġ objettivi predominanti li jeħtieġu ż-żmien biex jinkisbu.

3. Ostakoli komuni u kif tegħlibhom

L-ostakoli għall-istabbiliment, l-introduzzjoni, l-implimentazzjoni, il-ġestjoni, il-monitoraġġ u l-valutazzjoni ta' GEP huma ħafna u spissi. Ċerti ostakoli jistgħu jkunu n-nuqqas ta' xprunaturi tal-impatt. Ostakoli oħrajn jistgħu jkunu forom aktar mifruxa ta' rezistenza jew ostakoli istituzzjonali u/jew amministrattivi li jridu jiġu ttrattati b'modi differenti. Huwa importanti li ngħidu li l-ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi normalment ma ssirx malajr: tista' tidher li sseħħ bil-mod u r-riżultati u l-kisbiet konkreti ma jseħħu għal kollox qabel ħafna snin. Dawn li ġejjin huma ostakoli komuni relatati mal-ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi u mal-pjanijiet għall-ugwaljanza bejn is-sessi identifikati f'universitajiet u f'istituzzjonijiet ta' riċerka. Qed nagħtu wkoll sugġerimenti dwar kif tegħleb dawn l-isfidi.

Reżistenza

Jista' jkollok reżistenza kemm mill-individwi kif ukoll mill-istituzzjoni, tista' tiegħu diversi forom (kemm espliciti kif ukoll impliċiti) u tista' tintwera b'diversi modi.

Ir-reżistenza individwali impliċita tista' tkun espressa b'azzjoni insuffiċjenti minn individwu jew bin-nuqqas ta' azzjoni jew bid-dizimpenn fi proċess jew f'GEP.

Ir-reżistenza individwali esplicita tista' tkun espressa bl-azzjonijiet jew bid-dikjarazzjonijiet evidenti ta' individwu li jistgħu jiffukaw fuq GEP jew ifittxu b'mod attiv li jiskreditaw jew iwaqqfuh.

Ir-reżistenza istituzzjonali tikkonsisti f'xejra sistematika, kontinwa, sostnuta ta' nuqqas ta' impenn fil-kwistjoni tal-ugwaljanza bejn is-sessi u nuqqas ta' appoġġ evidenti għal GEP. Ċerti forom ta' azzjonijiet f'dawn il-pjanijiet, bħall-proposta ta' kwoti jew tibdil fil-mekkanizmi ta' promozzjoni, jistgħu jkunu partikolarment vulnerabbli għar-reżistenza. Meta GEP jitqies li ma jistax jintlaħaq jew li huwa wisq preskrittiv, jew ma tkunx ingħatat informazzjoni biżżejjed u lanqas konsultazzjoni dwar il-pjan, tista' wkoll titfaċċa r-reżistenza.

Mhux faċli li tegħleb ir-reżistenza. Il-livelli kollha tal-persunal iridu jingħataw il-possibbiltà li jifhem l-valur tal-ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi, u dan jista' jinvolvi taħriġ jew allokkazzjoni ta' żmien speċifiku għax-xogħol fuq il-GEP. Jenħtieġ impenn ċar u viżibbli mill-ogħla livelli tal-manigment biex tingħeleb ir-reżistenza u biex ikun żgurat il-progress fl-ugwaljanza bejn is-sessi. Jista' jkun utli wkoll li tinvolvi lill-partijiet interessati fl-identifikazzjoni u t-tismija ta' problemi u ta' punti ta' reżistenza. B'hekk, jistgħu jinstabu soluzzjonijiet u s-sjieda tas-soluzzjonijiet ma tkunx biss ta' grupp wieħed jew persuna waħda. In-nuqqas ta' għarfien u fehim jistgħu wkoll jidhru bħala reżistenza. F'dan il-każ, is-suggerimenti li jinsabu fit-taqsimha 'nuqqas ta' fehim tal-ugwaljanza bejn is-sessi u/jew ta' GEP' jistgħu jkunu ta' għajna. Huwa importanti li tinnota wkoll li ċerti individwi mhumiex ser jikkooperaw u lanqas jappoġġjaw fl-ebda ċirkustanza, għaldaqstant jista' jkun aktar produttiv jekk tinvolvi persunal u kollegi aktar impenjati u ta' sostenn milli tipprova tibdel lil dawn l-individwi reżistenti.

"Li tippromwovi opportunitajiet indaqs hija biċċa xogħol dif-
fiċli. Minn għomri kollu naħdem f'dan il-qasam, naf li spiss jiġi
milqugħ b'suspett, b'attitudni difensiva u b'nuqqas ta' heġġa
kbira. Nissuġgerixxi li "tinkwadra" l-aġenda b'waħda li hija ak-
tar rilevanti għall-kollegi, li tkun relatata mal-aġendi tagħhom
stess. F'dan il-każ, użajna żewġ kwadraturi. Waħda kienet li
nippromwovu l-ugwaljanza sabiex nippromwovu l-eċċellen-
za, billi ma nħallux is-sess, ir-razza, l-orijini etnika, id-diżabbiltà
jew kwalunkwe varjabbli irrilevanti ieħor jintervjeni fil-ħatriet
u fil-promozzjonijiet. L-oħra kienet li nintegrawha f'politika ta'
"ambjent ta' xogħol pożittiv", li minnu kulħadd seta' jgawdi."

(Teresa Rees, f'"Developing a research strategy at a re-
search intensive university" ("L-iżvilupp ta' strateġija
ta' riċerka f'università ffukata fuq ir-riċerka") fil-man-
wal Sage ta' ġestjoni tar-riċerka, Dingwall, R. u Mc-
Donnell, (ed.), 2015)

Għandek bżonn ta' ispirazzjoni jew ta' aktar informazzjoni?

Ara l-ghodda tal-EIGE dwar it-trasformazzjoni istituzz-
jonali, li għandha taqsima ddedikata għat-"trattament
tar-reżistenza".

Lombardo E., u Mergaert L., "Gender mainstreaming and re-
sistance to gender training: a framework for studying imple-
mentation" ("L-integrazzjoni tal-kwistjonijiet ta' ugwaljanza
bejn is-sessi u r-reżistenza għat-taħriġ dwar is-sessi: qafas
għall-istudju tal-implimentazzjoni"), NORA — *Nordic journal
of feminist and gender research*, Vol. 21, Edizzjoni 4, 2013.

Nuqqas ta' fehim tal-ugwaljanza bejn is-sessi u/ jew ta' GEP

Jista' jkun hemm nuqqas fundamentali ta' fehim tal-ħtieġa
u tal-importanza ta' ugwaljanza bejn is-sessi fi ħdan ċerti
organizzazzjonijiet. Dan jista' jwassal għal nuqqas ta' im-
penn u involviment ta' atturi ewlenin, li jnaqqsu l-impor-
tanza tal-ħidma u jikkunsidraw l-ugwaljanza bejn is-sessi
bħala 'kwistjoni tan-nisa'. Biex tikkontrobatti dan huwa
importanti li ttenni b'mod ċar li l-ugwaljanza bejn is-sessi
mhijiex kwistjoni ta' minoranza jew marginali iżda tirrigwar-
da lil kull min jaħdem f'organizzazzjoni. L-ugwaljanza bejn
is-sessi tista' tkun teħtieġ li tiġi ppreżentata bħal essen-
zjali għall-iżvilupp ta' istituzzjoni ta' riċerka u ta' edukazzjoni
għolja ta' suċċess, miftuħa u progressiva, li tirrispetta u tabil-
ita lil kull min jaħdem u jistudja fiha. It-tfassil ta' GEP li jkun
għal kollox u pubblikament appoġġjat mill-manijers għolja
u mill-kapijiet jgħin biex tingħata viżibbiltà lill-ugwaljanza
bejn is-sessi. Jista' jkun meħtieġ ukoll taħriġ bażiku (pos-
sibbilment obbligatorju) dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi,
fiżiku jew onlajn, għall-persunal kollu f'organizzazzjoni (ara
l-eżempji ta' inizjattivi ta' tqajjim tal-kuxjenza u ta' żvilupp
tal-kompetenzi fis-sett ta' għodda tal-azzjonijiet. Dan biex
ikun żgurat fehim kollettiv u kondiviz tal-importanza tal-ug-
waljanza bejn is-sessi u tal-ħidma relatata. Li tiżgura li jiġi al-
lokati ħin għal dan it-taħriġ fl-iskedi tax-xogħol tal-persunal

jagħti prominenza lill-ugwaljanza bejn is-sessi fl-istituzzjoni
u jipprezentaha bħala prijorità tal-organizzazzjoni. Final-
ment, jista' jkun hemm bżonn li tispjega x'inhu u x'mhux GEP
(possibbilment b'eżempji rilevanti maqsuma mal-persunal).
Dan jista' jiżgura apprezzament komuni tal-analizi, il-kon-
tenut, l-azzjonijiet u l-monitoraġġ li jiffurmaw GEP effettiv
u komprensiv.

Il-konvinzjoni li l-impenn għall-mertu u/jew għall-eċċellenza jiċċad il-ħtieġa ta' ħidma u/jew GEPs favur l-ugwaljanza bejn is-sessi

Ċerti individwi fl-organizzazzjoni jista' jkollhom il-fehma
qawwija li impenn lejn l-eċċellenza akkademika jew il-pro-
mozzjoni fuq il-mertu biss jiċċad il-bżonn ta' GEP jew ta'
ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi. Dan it-twemmin
jidher li wassal għal nuqqas ta' nisa f'ħafna oqsma u fl-livelli
ogħla tal-universitajiet jew f'ambjenti ta' riċerka. Fil-fatt, im-
penn lejn l-eċċellenza fir-riċerka jeħtieġ varjetà ta' għarfien,
esperjenza u persunal, kif ukoll assigurazzjoni li jiġi attrirat
u miżmum persunal tal-ogħla kalibru. Hemm żewġ modi kif
tindirizza dan l-ostakolu. L-ewwel, billi tippromvdi u tipprom-
wovi taħriġ dwar il-parzjalità inkonxja għall-persunal kollu
fl-organizzazzjoni. It-tieni, billi tirreferi għal riċerka u rappor-
ti internazzjonali u Ewropej dwar dan is-suġġett, li jistgħu
jkunu utli biex tikkonvinci lill-kollegi u lill-partijiet interessati
dwar l-importanza tal-ugwaljanza bejn is-sessi u tal-GEPs.
Pereżempju, tista' tirreferi għal:

1. *She figures*, is-sors ewleni ta' statistika pan-Ewropea
komparabbli dwar is-sitwazzjoni tal-ugwaljanza bejn
is-sessi fir-riċerka u l-innovazzjoni;
2. GenPort, portal u repożitorju onlajn li jipprovdi aċċess
għal materjal ta' riċerka, politika u prattika dwar is-sessi,
ix-xjenza, it-teknoloġija u l-innovazzjoni;
3. Gendered innovations, sit web li jispjega metodi prattiċi
ta' analizi tas-sess u tas-sessi għax-xjenzati u għall-in-
ġiniera, u jipprovdi studji ta' każijiet bħala eżempji
konkrete dwar kif l-analizi tas-sessi u tas-sessi twassal
għall-innovazzjoni;
4. it-taqsima onlajn iddedikata għall-parzjalità inkon-
xja mir-Royal Society (Renju Unit u l-Commonwealth),
fejn tista' ssib sommarju, xi letteratura oħra, kif ukoll
animazzjoni.

Il-perċezzjoni li l-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi mhijiex meħtieġa, jew ir-rifjut

F'ċerti ambjenti, pajjizi jew dixxiplini akkademici jista' jkun
hemm perċezzjoni li ma hemmx bżonn ta' miżuri jew GEPs
favur l-ugwaljanza bejn is-sessi. Tista' tiltaqa' wkoll ma' at-
titudni ta' 'xogħol lest'. Dan jista' jkun attribwit għall-fatt li
n-nisa jkunu rappreżentati tajjeb f'ċerti dixxiplini, oqsma,
fakultajiet jew setturi jew għal storja ta' ħidma għall-ugwal-
janza bejn is-sessi f'organizzazzjoni. Madankollu, f'dan il-każ,
huwa importanti li tiċċara li l-iżvilupp ta' GEP u l-ħidma favur

L-ugwaljanza bejn is-sessi jridu jitkomplew u jinżammu u li mhumiex attività 'ta' darba'. Dan sabiex il-kisbiet preċeden- ti jkunu sostenibbli u flessibbli biżżejjed biex jadattaw għall-bidliet f'organizzazzjoni li joriġinaw kemm interna- ment kif ukoll esternament. Huwa importanti wkoll li ten- fasizza li l-ħidma kontinwa favur l-ugwaljanza bejn is-sessi hija ta' ġid għall-persunal kollu, mhux għan-nisa biss. Ir-rifjut jista' jkun ukoll relatat mar-reżistenza.

In-nuqqas ta' awtonomija ta' organizzazzjonijiet ta' riċerka u ta' edukazzjoni għolja

F'ċerti pajjiżi jew reġjuni, l-awtonomija limitata li jkollhom l-organizzazzjonijiet ma tippermettix li jsiru bidliet relatati mal-kwistjonijiet ta' ugwaljanza bejn is-sessi. Dan in-nuqqas ta' awtonomija jista' jkun partikolarment evidenti fil-proċe- duri u r-regolamenti dwar l-ingaġġ, ir-reklutaġġ u l-pro- mozzjoni. L-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja u/jew ta' riċerka jridu jirrispettaw id-dispożizzjonijiet tal-liġi, iżda jekk ikun hemm motivazzjoni interna u katalizzatur għall-bidla, jista' jsir ħafna aktar. L-approċċi minn isfel għal fuq jistgħu jheggu l-bidla. Identifika attivisti fl-organizzazzjoni biex jgħinuk taħseb dwar soluzzjonijiet kreattivi li jikkonformaw mal-liġi u, fl-istess ħin, jippromwovu prattiki ta' reklutaġġ u ta' progressjoni fil-karriera aktar ġusti. Dawn jgħinu wkoll biex jittiehdu azzjonijiet u jikkonvinċu lill-manigment għo- li u lill-kapijiet. Trid tfittex u tibni alleanzi li jikkontribwixxu għal ambjent ta' xogħol aħjar kemm għan-nisa kif ukoll għall-irġiel.

Nuqqas ta' riżorsi umani u finanzjarji suffiċjenti u disponibbli b'mod regolari

In-nuqqas ta' riżorsi, kemm umani kif ukoll finanzjarji, dedika- ti, adegwati u kontinwi għall-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi u għall-iżvilupp, l-implimentazzjoni u l-monitoraġġ ta' GEPs huwa ostakolu komuni. Nuqqas ta' finanzjament jis- ta' jwassal għal nuqqas kroniku ta' riżorsi għall-ħidma, li jista' jwassal biex wieħed jirrikorri biss għal azzjonijiet u politiki li ma jinvolvux spejjeż. Dan minkejja li, fil-parti l-kbira tal-każi, ikunu meħtieġa investimenti u finanzi impenjati biex titħaffef il-bidla u jingħata appoġġ lill-inizjattivi u lill-azz- jonijiet tal-GEP. Il-ħin tal-persunal meħtieġ għall-iżvilupp u l-implimentazzjoni ta' GEP u l-analiżi, il-valutazzjoni u t-tfassil inizjali ta' pjan jeħtieġ li jkun rikonoxxut u mfit- tex. Jekk wieħed iżid l-ammont ta' xogħol ta' persunal diġà mgħobbi bix-xogħol, jagħti dan il-kompitu lil persunal bla esperjenza jew subaltern u ma jingħatax appoġġ finanzjarju lill-azzjonijiet tal-pjan, jagħti impressjoni qawwija li l-ugwal- janza bejn is-sessi mgħandhiex valur fil-livell istituzzjonali. In-nuqqas ta' finanzjament tat-taħriġ dwar is-sessi u li ma jiġix allokat ħin fl-iskedi tal-persunal biex jattendi għal dan it-taħriġ ukoll huwa forma ta' nuqqas ta' riżorsi għall-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi. Biex jingħeleb dan l-ostako- lu, il-valur tal-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi għan- du jkun definit b'mod ċar, b'ħal żamma akbar ta' persunal,

riċerka aktar soda, aktar diversità fil-kompożizzjoni tal-per- sunal u t-tfittxija ta' impenn evidenti mil-livelli għoljin (ara wkoll "L-affermazzjoni: il-loġika wara l-bidla fl-ugwaljanza bejn is-sessi fl-istituzzjonijiet ta' edukazzjoni għolja u ta' riċerka"). Ir-riżorsi meħtieġa, kemm umani kif ukoll finanzjarji, biex GEP jiġi żvilupp u miżmum iridu jkunu definiti b'mod ċar, miftiehma u dokumentati fl-istadji bikrin tal-iżvilupp tal- pjan. Dan biex wieħed ikun jista' jikkalkula kompletament u eżattament l-ispiża tax-xogħol involut u biex jevita l-istress fuq il-persunal, id-diżimpenn ta' atturi ewlenin minħabba nuqqas ta' riżultati, nuqqas ta' progress (kemm fuq terminu qasir kif ukoll fit-tul) u kisba ta' miri limitata. Juri wkoll l-im- penn u l-appoġġ li għandha organizzazzjoni għall-GEP u l-importanzi li tagħti lill-ugwaljanza bejn is-sessi. Nuqqas persistenti u kroniku ta' riżorsi għal dan ix-xogħol u għal GEP jistgħu jindikaw reżistenza istituzzjonali għall-kwistjoni.

Nuqqas ta' awtorità istituzzjonali jew organizzattiva

Il-persunal involut fl-iżvilupp u fl-introduzzjoni ta' GEP jis- ta' ma jkollux l-awtorità jew setgħa li jieħu deċiżjonijiet biex jippromwovi u jixpruna l-bidla f'organizzazzjoni. Dan jista' jwassal għal frustrazzjoni, progress limitat u ostakoli f'termi- ni ta' kisba ta' miri jew riżultati tal-pjan. Dan l-ostakolu jista' ġeneralment ikun megħlub bl-involvement bikri, l-impenn u l-appoġġ kontinwu tal-manigment għoli f'organizzazzjo- ni. Dan l-appoġġ irid ikun viżibbli, perċettibbli u ġenwin għal dawk kollha fl-organizzazzjoni u għal dawk li jiffinanzjaw il-ħidma tal-organizzazzjoni sabiex tiżviluppa reputazzjoni li tqis il-ħidma għall-ugwaljanza bejn is-sessi b'ħala impor- tanti. Barra minn hekk, l-identifikazzjoni fil-fażi ta' żvilupp tal-GEP ta' min jenħtieġ biex jagħti l-awtorità, imexxi u jaw- torizza d-deċiżjonijiet u l-komunikazzjoni miegħu mill-bidu nett tal-proċess huma wkoll kruċjali (ara wkoll "In-nuqqas ta' involviment ta' alleati ewlenin kmieni fil-proċess").

Nuqqas ta' dejta u statistika rilevanti

In-nuqqas ta' disponibbiltà ta' dejta ta' riżorsi umani diżagg- regata skont is-sessi, jew ta' aċċess għaliha, huwa sfida, peress li dawn iċ-ċifri huma meħtieġa biex wieħed ifassal valutazzjoni bażika jew inizjali ta' fejn il-ħidma għall-ugwal- janza bejn is-sessi u l-azzjonijiet iridi jkunu mmirati f'organiz- zazzjoni. Huwa meħtieġ ukoll li jkollok id-dejta u l-istatistika miġbura u mhejjija biex tilqa' għar-reżistenza b'fatti u ċifri attwali aġġornati. F'ċerti każi il-politiki u l-leġiżlazzjoni dwar il-protezzjoni tad-dejta (b'mod partikolari f'organizzazz- jonijiet, fakultajiet jew dipartimenti b'numri baxxi ta' im- pjegati) jillimitaw id-disponibbiltà ta' dejta dwar il-persu- nal diżaggregata skont is-sessi. Wieħed ikollu juża sistemi ta' ġbir u għestjoni ta' dejta ta' riżorsi umani aġġornati biex tkun tista' tiġi ġġenerata statistika skont is-sessi mir-rekords eżistenti tal-persunal. Il-ħin u l-ispejjeż għall-ġbir u l-analiżi tad-dejta jistgħu jkunu jridu jiġu kkunsidrati fil-GEP. Il-ħa- za na ta' kwalunkwe dejta li tirriżulta b'mod li tikkonforma

mar-rekwiżiti tal-protezzjoni tad-dejta Ewropej u nazzjonali hija wkoll kruċjali.

In-nuqqas ta' involviment ta' alleati u/jew atturi ewlenin kmieni fil-proċess

L-identifikazzjoni ta' min jeħtieġ li jiġi nnotifikat u involut fl-istadji ta' żvilupp u ta' introduzzjoni ta' GEP hija kruċjali. Din tiżgura appoġġ kontinwu u futur għall-ħidma dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi f'organizzazzjoni. F'ħafna organizzazzjonijiet dan jimplika li l-involviment kostruttiv tal-manigment medju huwa essenzjali biex jitnaqqsu l-ostakoli potenzjali fil-futur li jistgħu jfixxlu l-progress u l-implimentazzjoni sħiħa tal-pjan. Il-manigment medju jista' jkun sors ewleni tad-dejta, tal-istatistika u ta' informazzjoni diżaggregata skont is-sessi meħtieġa biex tistabbilixxi ċifri bażiċi u tim-monitorja t-tendenzi u l-progress relatati mal-ugwaljanza bejn is-sessi. Għaldaqstant, huwa importanti għal dawn l-atturi li jkunu reklutati bħala alleati importanti u xprunaturi tal-ħidma dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi kmieni fil-proċess. Dan jista' jeħtieġ l-iskedar u t-twassil tat-taħriġ, sessjonijiet ta' ħidma, seminars u laqgħat eċċ. mal-persunal mhux involut direttament fit-tfassil jew fl-introduzzjoni tal-GEP, iżda li l-appoġġ tagħhom huwa meħtieġ biex jinkiseb progress. Ara eżempji ta' inizjattivi ta' tqajjim ta' kuxjenza u żvilupp ta' kompetenzi fis-sett ta' għodda tal-azzjonijiet. Il-kalkolu ta' dan il-ħin u l-ħidma tal-bini tal-alleanzi huwa importanti biex jiġu evitati l-ostakoli aktar tard fl-implimentazzjoni tal-pjan. Barra minn hekk, l-integrazzjoni tal-GEP bħala pjan istituzzjonali jew tal-organizzazzjoni kollha tista' twassal għal appoġġ akbar bejn id-dipartimenti u l-fakultajiet, li jżid is-sostenibbiltà tal-ħidma favur l-ugwaljanza bejn is-sessi.

In-nuqqas ta' sfond storiku fl-istudji dwar is-sessi fi ħdan organizzazzjoni

Ċerti universitajiet u istituzzjonijiet ta' riċerka jistgħu ma jkollhomx storja jew tradizzjoni preċedenti ta' tagħlim jew involviment fi studji dwar is-sessi. Dan jista' jfisser li huwa aktar diffiċli li tikkonvinċi persunal u atturi dwar l-importanza u l-benefiċċji tal-ħidma dwar l-ugwaljanza bejn is-sessi

u tal-pjanijiet favur l-ugwaljanza bejn is-sessi. Dan l-ostakolu jista' jeħtieġ appoġġ mingħand netwerks tal-ugwaljanza bejn is-sessi u l-użu tagħhom (f'livell nazzjonali, reġjonali jew internazzjonali) u l-akkwist ta' għarfien espert dwar is-sessi biex ittejjeb il-kompetenza u l-għarfien istituzzjonali. Ara fit id-Direttorju tal-Partijiet Interessati tal-Eurogender biex issib esperti u għalliema dwar is-sessi f'pajjiżek jew id-direttorju tan-Nies ta' GenPort fejn tista' tiffiltra t-tip ta' grupp ta' partijiet interessati li qed tfittex (eż. netwerks tas-sessi, jew Prattikanti u konsulenti tal-ugwaljanza bejn is-sessi).

L-iżgurar tas-sostenibbiltà u tar-reżiljenza tal-kisbiet relatati mal-ugwaljanza bejn is-sessi

Il-progress u s-suċċess relatati mal-ugwaljanza bejn is-sessi u l-implimentazzjoni ta' GEP jistgħu jkunu vulnerabbli għall-bidliet, fejn id-deċiżjonijiet jew il-progress jistgħu jitreġġgħu lura jew imwaqqfa għal kollox.

Dan jista' jkun partikolarment evidenti meta s-sostenituri ewlenin jew l-ixprunaturi fil-livell tal-manigment għoli jibdlu funzjonijiet/rwoli jew jitolqu. Bidliet fil-baġit, tnaqqis, ristrutturar u apatija jistgħu wkoll iwasslu għal sostenibbiltà mnaqqsa jew limitata ta' GEP. Biex tegħleb dan l-ostakolu, l-integrar ta' impenn lejn l-ugwaljanza bejn is-sessi u l-ħidma relatata mal-pjan f'diversi strutturi organizzattivi huwa essenzjali. Dan ifisser li trid tfittex l-appoġġ, l-akkwist u l-impenn għall-pjan mingħand diversi partijiet interessati u mhux tallokahom biss għal skola speċifika jew dipartiment speċifiku. L-allokazzjoni ta' baġit pluriennali speċifiku lill-ħidma relatata mal-ugwaljanza bejn is-sessi li ma joriġinax biss minn skola waħda jew dipartiment wieħed ukoll tidher li tikkontribwixxi għas-sostenibbiltà. Il-bini ta' strutturi ta' responsabilizzazzjoni, monitoraġġ u valutazzjoni u/jew għodod f'GEP jista' jgħin biex jindikalek meta s-sostenibbiltà tibda tmajna u jindika l-azzjonijiet meħtieġa qabel ma jintlaħqu l-livelli ta' kriżi. Is-sostenibbiltà u r-reżiljenza ta' kwalunkwe pjan jistgħu jkunu jeħtieġu li jgħaddu minn analiżi SWOT (saħħiet-dgħufijiet-opportunitajiet-theddid) u ttestjar tal-istress qabel jiġi konkluż u mniedi, biex ikun żgurat li huwa flessibbli biżżejjed biex jingħelbu l-isfidi fil-futur.

MH-04-17-155-MT-N

<http://eige.europa.eu>

L-Uffiċċju tal-Pubblikazzjonijiet